

Handling 06

FÖRFRÅGNINGSUNDERLAG 2021-03-15

Dnr: KS 2019/0874

Ramavtal för entreprenader avseende el-, tele- & dataarbeten.

ADMINISTRATIVA FÖRESKRIFTER

Revidering 2021-05-25
AFC/AFD.13 Förutsättningar
AFC/AFD.624 Fakturering

AF ADMINISTRATIVA FÖRESKRIFTER

Dessa administrativa föreskrifter ansluter till AMA AF 12. Föreskrifter i AMA AF 12 gäller med angivande av kod och rubrik.

I de fall beställaren har skrivit text under en rubrik gäller den tillsammans med text under aktuell kod och rubrik i AMA AF 12. Vid motstridiga uppgifter i texterna gäller beställarens text före text i AMA AF 12.

Alla namn och personuppgifter som förekommer i dessa administrativa föreskrifter hanteras enligt reglerna i EU:s dataskyddsförordning (EU) 2016/679 (GDPR). Detsamma förutsätts gälla för de namn och personuppgifter som lämnas i anbudet enligt dessa administrativa föreskrifter.

AFA ALLMÄN ORIENTERING

Upphandlande myndighet i denna upphandling är Lunds kommun genom sin upphandlingsenhet.

Organisationsnummer: 212000-1132

Postadress: Box 41, 221 00 Lund
Faktureringsadress: Anges i Avropsförfrågan

Telefon: 046-359 50 00

AFA.1 Kontaktuppgifter

AFA.11 Byggherre

Byggherre är Lunds kommun.

AFA.12 Beställare

Beställare anges i Avropsförfrågan.

Följande förvaltningar inom Lunds kommun omfattas av ramavtalet och är behöriga att göra avrop:

- Serviceförvaltningen
- Kommunkontoret
- Kultur- och fritidsförvaltningen

Information om beställarna

Serviceförvaltningen

Serviceförvaltningen beställer normalt arbeten genom sitt affärsområde Lundafastigheter. Lundafastigheter uppdrag är att svara för lokalförsörjningen åt kommunens förvaltningar samt att förvalta kommunens bostadsbestånd. Verksamheten omfattar bl.a. skolor, förskolor, idrottshallar, kontor, gruppboendestäder och andra kommunala verksamhetslokaler. Det finns också ett mindre antal kommersiella lokaler och några kulturellt betydelsefulla byggnader. Därutöver finns ett litet bostadsbestånd som främst är avsett för socialtjänstens behov och vårdboende.

Lundafastigheter förvaltar cirka 650 000 kvm fördelat på cirka 450 objekt inklusive inhyrningar.

En stor del av Lundafastigheters projekt genomförs av tillgänglighetsskäl under sommarloven.

För information om de övriga beställarna se www.lund.se.

AFA.121 Beställarens kontaktperson under anbudstiden

Sven Asking
sven.asking@lund.se
För frågor och svar under anbudstiden, se AFB.25.

AFA.122 Beställarens kontaktperson för visning av arbetsområdet

Anges i respektive Avropsförfrågan.

AFA.13 Projektörer

Anges i respektive Avropsförfrågan.

AFA.15 Nätägare

Anges i respektive Avropsförfrågan.

AFA.2 Orientering om objektet

AFA.21 Översiktlig information om objektet

Beställaren har ett behov av att säkra tillgången till entreprenörer för sådana el-, tele- & dataarbeten som beställaren inte har möjlighet att utföra i egen regi och upphandlar därför ramavtal för kommande beställningar av arbeten.

Beställningar kommer i huvudsak att avse arbete på fastigheter som kommunen förvaltar och bygger genom serviceförvaltningens affärsområde Lundafastigheter. Beställningar kan även avse andra fastigheter och anläggningar som kommunen förvaltar och bygger genom Kultur och fritidsförvaltningen samt Kommunkontoret. Såväl inom- som utomhusarbete förekommer. Arbete i badanläggningar kan förekomma.

För avropsberättigade se AFA.12.

Beställaren avser att teckna ramavtal med fem (5) entreprenörer förutsatt att det enligt gällande regler och övriga förutsättningar för upphandlingen är möjligt.

För avtalstid för ramavtalet, se AFC/AFD.4.

För avropsordning, avropsförfarande, uteblivna svar på avrop m.m, se under AFC/AFD.43.

AFA.211 Ramavtalets omfattning

Ramavtalet avser drift-, underhålls-, installations-, samt andra entreprenadarbeten inom teknikområdena el-, tele- & data där beställaren vid avropstillfället bedömer att värdet av det arbete som ska utföras uppgår till högst tre (3) miljoner kronor.

Arbeten kan komma att avropas i form av såväl utförande- som totalentreprenader. Val av entreprenadform anges i Avropsförfrågan.

Arbeten som ingår i andra teknikområden, såsom exempelvis bygg, måleri, ventilation (V) och värme och sanitet (VS), kan komma att omfattas av detta ramavtal om arbetena kan anses vara en mindre del av ett avrop och underordnande el-, tele-, dataarbeten.

Entreprenör ska betala avtalsadministrationsavgift samt lämna statistik över gjorda avrop samt över statistik på administrationsavgifter, se AFC/AFD.115 och AFC/AFD.13.

För avrop som avser akut åtgärd, se AFC/AFD.42.

AFA.2111 Arbeten undantagna från ramavtalet

För drift- och underhållsarbeten av kyl- och värmepumpar finns ramavtal med andra entreprenörer. Ingår inte i detta ramavtal.

För arbeten med driftoptimering, injustering och statuskontroller av injusteringar i värmesystem finns ramavtal med andra entreprenörer. Ingår inte i detta avtal.

Ramavtalet gäller i övrigt inte för följande arbeten.

- Arbeten där beställaren, senast då avrop från ramavtalet annars skulle ha skett, bedömer att värdet av arbetena överstiger tre (3) miljoner kr,
- Arbeten där beställaren, senast då avrop från ramavtalet annars skulle ha skett, bedömer att värdet understiger tre (3) miljoner kr men ingår som en del av en högre värderad separat upphandling eller avrop från annat ramavtal,
- Arbeten som berör Lunds kommun men ingår i annan upphandlande myndighets upphandling,
- Arbeten där Lunds kommun samverkar med annan upphandlande myndighet i gemensam upphandling,
- Arbeten där till exempel extern konsult eller Lunds kommuns stadsantikvarie bedömer att det krävs särskild teknisk- eller hantverkskompetens såsom särskilda bygg- eller målningstekniker, materialkännedom etc.,
- Arbeten där objektet omfattas av garantiåtgärder,
- Arbeten då äldre men gällande avtal omfattar samma typ av arbeten som ramavtalet,
- Arbeten som avser konstnärlig utsmyckning,
- Arbeten som anskaffas utan föregående annonsering med stöd av 6 kap. 14 och 15 §§ samt 19 kap. 7 § tredje stycket andra meningen LOU.

Härutöver har varje förvaltning inom Lunds kommun rätt att var för sig årligen anskaffa arbeten, som i och för sig omfattas av ramavtalet, upp till den direktupphandlingsgräns som anges i 19 kap. 7 § tredje stycket första meningen LOU utan att dessa arbeten ska anses omfattas av ramavtalet.

AFA.212 Volym

Under de tre år som föregått denna upphandling har Lunds kommun grovt uppskattat, årligen beställt el-, tele- & dataarbeten per beställning, inom spannet 0 – 3 miljoner per beställning till ett belopp om ca 15-20 miljoner kr per år.

Angiven historisk volym utgör inte något garanterat utfall för kommande avrop på ramavtalet. Lunds kommun gör ingen utfästelse vad avser värdet av kommande avrop, varken totalt eller fördelat på respektive entreprenör.

Takvolym för detta avtal är SEK 100 miljoner.

AFA.22 Objektets läge

Arbeten är i huvudsak aktuella inom kommungränsen för Lunds kommun. Enstaka objekt finns utanför kommungränsen, exempelvis Habo gård som ligger i Lomma kommun. Läge för respektive objekt framgår av Avropsförfrågan.

AFA.3 Förkortningar

AFS 1999:3	Föreskrifter för byggnads- och anläggningsarbete
BBK	Boverkets handbok om betongkonstruktioner
BBR	Boverkets byggregler
HBV	Husbyggnadsvaror HBV Förening
LOU	Lag (2016:1145) om offentlig upphandling.
OSL	Offentlighets- och sekretesslag
REACH	EU-förordning som står för registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier
SKR	Sveriges Kommuner och Regioner

AFA.4 Begreppsförklaringar

Begreppsbestämningar enligt AB 04/ABT 06, AMA AF 12, LOU samt nedan.

Akut åtgärd

Teknisk eller administrativ åtgärd som behöver utföras utan dröjsmål. Med akut åtgärd avses händelse som kan orsaka personskada, väsentlig störning på verksamhet eller skada på egendom om den inte åtgärdas utan dröjsmål.

Anbudsgivare

En befintlig juridisk person (företag/organisation), eller grupp av företag (som går ihop för att lämna anbud), eller en fysisk person eller flera fysiska personer (som går ihop för att lämna anbud).

Avhjälpande underhåll

Underhållsåtgärder som utförs när funktionen på ett objekt nått en oacceptabel nivå. Vid avhjälpande underhåll återställs normalt funktionen till den nivå som förelåg innan funktionsavbrottet. Åtgärd är avhjälpande underhåll oberoende av orsaken till att funktionen uppnått en oacceptabel nivå. Avhjälpande underhåll avser i första hand byte av komponent till system, inte byte av hela system och utförs normalt genom reparation eller byte efter felanmälan, tillsynsrapportering eller larm.

Avropsavtal

Handling utvisande omfattning och villkor för avropet, dvs. beställarens skriftliga accept på konsultens avropsvar. Kan bestå av beställningsskrivelse eller av särskilt avtal undertecknat av båda parter

Avropsförfrågan

Förfrågan om avrop från Beställaren.

Avropssvar

Entreprenörens svar (accept) på Beställarens Avropsförfrågan innehållande uppdragsspecifika uppgifter – begärda i Avropsförfrågan från Beställaren – från entreprenören.

Beställningsskrivelse

Handling som visar omfattning och villkor för avropet vid avrop, dvs Beställarens skriftliga accept (exempelvis via e-post) på entreprenörens Avropssvar.

Byggmaterial

En typ av materialslag, t ex plast eller trä.

Byggprodukt

Byggprodukter är i Byggproduktdirektivet definierat som "varje produkt som tillverkas för att infogas varaktigt i byggnadsverk, såväl i byggnader som i andra anläggningar (Byggproduktdirektivet). Det kan vara en kemisk produkt enligt definition i den europeiska kemikalielagstiftningen, REACH. Sammansatta byggprodukter, se REACH.

Byggvara

Användas som ett samlingsbegrepp för byggmaterial och byggprodukter.

Drift

Tekniska åtgärder som syftar till att upprätthålla funktionen hos ett objekt. Drift innefattar tillsyn och skötsel och utförs med ett förväntat intervall minst en gång per år om annat inte sägs i andra delar av förfrågningsunderlaget. Den funktion som ska upprätthållas är den för tillfället möjliga med hänsyn till slitage, objektets ålder, prestationsförmåga samt till den verksamhet som bedrivs.

Elinstallationsarbete

Enligt vid var tid gällande definition i Elsäkerhetsverkets föreskrifter, exempelvis ELSÅK-FS 2017:2.

Kontrakt

Se begreppsbestämningar i AB 04 och ABT 06. Ramavtal och Avropsavtal utgör kontrakt i dessas mening.

Leverantör

Begreppet "leverantör" i SS 020104 och SS-ISO 9000-serien motsvarar "entreprenör" i AB 04 och ABT 06 och AF AMA 12.

Planerat underhåll

Underhållsåtgärder som är planerade till tid, art och omfattning. Vid planerat underhåll återställs funktionen till den ursprungliga nivån. Normalt utförs planerat underhåll innan funktionen uppnått en oacceptabel nivå. Planerat underhåll utförs mer sällan än en gång per år.

Skötsel

Driftåtgärder som omfattar åtgärderna justering eller vård av ett objekt samt byte eller tillförsel av förbrukningsmaterial. Byte eller tillförsel av förbrukningsmaterial som innebär återställande av funktion är skötsel.

Underhåll

Tekniska åtgärder som syftar till att återställa funktionen hos ett objekt. Underhåll delas in i planerat underhåll och avhjälpande underhåll. Återställa inkluderar eventuellt förbättrad prestanda på material, vara eller komponent. Underhåll omfattar arbetsprestation, hjälpmedel och byte av material, vara eller komponent.

Överfakturering

Med överfakturering avses debitering/fakturering som är högre än avtalat eller saknar stöd i avtalet, exempelvis för

- kostnader eller material utan att rätt till ersättning föreligger,
- materialinköp som inte använts i uppdraget eller annars kommit beställaren tillgodo,
- inköp av material, vara eller underentreprenad som inte följer vad som sägs i AB 04/ABT 06 kap. 6 § 10 punkt 3
- högre timarvode än avtalat,
- fler timmar än de som får vara underlag för timdebitering/fakturering.

Organisationsroller

Ledande montör

Ledande montör är produktionschefens/servicechefens/projektledarens högra hand och den som styr och har arbetsledning för den dagliga produktionen. Krav på grundläggande projektledningskunskap ställs på rollen som Ledande montör i de projekt där ansvar fördelas till denne att i viss mån leda projekten, däribland planering och inköp.

Produktionschef/servicechef/projektledare

Produktionschef/servicechef/projektledare har ett helhetsansvar för projektet i likhet med en VD:s ansvar för verksamheten. Allt som sker inom det som kontraktet definierar som ett projekt ska kunna hanteras av Produktionschef/servicechef/projektledare. Produktionschef/servicechef/projektledare ska ta ansvar för att planera, styra och leda projektet att uppnå samtliga uppsatta mål.

Kompetens Elteknikbranschen

Yrkeskategorier för nybyggnad, renovering, om- och tillbyggnad i elteknikbranschen.

- Installationselektriker
Den yrkeskategori som en offentlig beställare ofta har stort behov av för elinstallationsarbeten i utförandentreprenader avseende nybyggnad, renovering, omritningar och instruktioner från beställaren, är en installationselektriker. Installationselektrikern har stor vana av att effektivt dra ledningar och utföra elinstallationer efter anvisningar och ritningar där arbete leds och fördelas av en projektledare. Installationselektrikern arbetar vanligtvis från en etablering på arbetsplatsen (förutsätter lunchrum, omklädningsrum etc.)
- Servicemontör
Servicemontören, till skillnad från installationselektrikern, arbetar för det mesta självständigt, är van att lösa tekniska problem på plats och har egen servicebil med relevant materiel och verktyg. Servicemontören kan

självständigt projektera tekniska lösningar som behövs för serviceuppdraget samt utföra de arbetsmoment som en installationselektriker kan utföra. Servicemontören behöver inte ha någon etablering på arbetsplatsen. Är inte i behov av projektledning och har oftast högre lön än en installationselektriker. I många kommuner torde därför en servicemontör behövas för diverse serviceuppdrag under ett ramavtal, alltså där arbeten utförs som en totalentreprenad och viss projektering utförs av servicemontören. Vid större uppdrag kan såväl en servicemontör som en installationselektriker behövas vid sida av en projektledare.

- **Tekniker**
Teknikerns arbete kan avse avancerad felsökning i en komplicerad anläggning eller programmering av en klimatanläggning. Även driftsättning av mer avancerade anläggningar, som styrsystem, kan utföras av teknikern. En tekniker är vanligen en installationselektriker eller en servicemontör i grunden, men är mer erfaren och är särskilt värdefull utbildning inom ett specialområde och högre lön än installationselektriker och servicemontör.

Yrkeskategorier för larm- och säkerhetsinstallationer samt tele-, data- och fiberinstallationer.

- **Telemontör**
Den yrkeskategori som en offentlig beställare oftast har störst behov av inom ett ramavtal när det gäller larm- och säkerhetsinstallationer är en telemontör (kallas också ibland slarvigt för en svagströmselektriker). Telemontören utför installationer och montage av dessa system.
- **Tekniker**
En annan yrkeskategori som det kan finnas behov av under detta område är en tekniker. Ofta brukar teknikern inom detta område benämnas med ett tillägg för dennes område, såsom fibertekniker, teletekniker osv. Teknikern är vanligen en installationselektriker eller telemontör i grunden, men är mer erfaren, och har särskilt värdefull utbildning inom ett specialområde samt har kunskap om integrerade system och högre lön än en telemontör
- **Driftsättare**
En driftsättare är i detta sammanhang ofta en vidareutbildad installationselektriker eller telemontör som kontrollerar och driftsätter anläggningen och upprättar nödvändiga provningsprotokoll. Anläggningen, t ex. en brandlarmanläggning, har normalt installerats av en telemontör eller en installationselektriker men driftsätts av en behörig ingenjör för brandlarm.
- **Programmerare**
Programmerare planerar, programmerar och driftsätter en anläggning inom detta område. Behovet av programmerare kan variera. Det är oftast vid mer avancerade system, såsom integreringar, som programmerare behövs.

Yrkeskategorier för fastighetsautomation samt styr- och övervakningssystem

- **Installationselektriker**
Den yrkeskategori som en offentlig beställare oftast har störst behov av för ett ramavtal för fastighetautomation samt styr- och övervakningssystem är en installationselektriker, som utför själva installationerna.

- Automationselektriker
Automationselektrikern, alternativt "automationsteknikern" eller "drifttagare" är i grunden en installationselektriker, men har vidareutbildat sig och har ofta lång erfarenhet av automationssystem. Normalt ingår avancerade arbetsuppgifter med fokus på styrsystem som KNX, DUC/PLC.
- Programmerare,
Programmerare planerar, programmerar och driftsätter en anläggning inom detta område. Programmeringen rör i dessa fall ofta mer omfattande anläggningar och överordnade system.

Yrkeskategorier för arbeten i ställverk samt i nät- och transformatorstationer

- Installationselektriker eller servicemontör,
Den yrkeskategori som en offentlig beställare oftast har störst behov av för ett ramavtal i t ex en kommun för dessa arbetsuppgifter är en installationselektriker eller servicemontör, beroende på hur stort behovet av projektering och problemlösning är. Denna yrkeskategori utför själva installationerna i ställverken, monterar kablage och så vidare.
- Elkrafttekniker
Elkraftteknikers uppgift är att planera och projektera distribution av elkraft eller att bygga ut och underhålla elnät och ställverk, men även solkraft, pellets vindkraft. Vissa elkrafttekniker arbetar även som besiktningsingenjörer och kontrollanter. I arbetsuppgifterna kan också ingå programmering av kontrollsystem. Arbetsuppgifter av mer praktisk natur, så som att bygga och komplettera, utföra service och underhåll, utförs vanligtvis av en installationselektriker.

AFB UPPHANDLINGSFÖRESKRIFTER

AFB.1 Former m m för upphandling

LOU gäller för upphandlingen.

AFB.11 Upphandlingsform

Generalentreprenad.

AFB.12 Upphandlingsförfarande vid offentlig upphandling

Öppet förfarande tillämpas i upphandlingen. Anbud kommer att antas utan föregående förhandling. Det är därför viktigt att anbudsgivare lämnar in ett fullständigt och slutgiltigt anbud.

Beställaren är skyldig att förkasta anbud som inte uppfyller krav på form och innehåll, innehåller reservationer eller avvikelser från villkor i detta förfrågningsunderlag.

AFB.13 Entreprenadform

Avrop kan avse såväl utförande- som totalentreprenad, se AFC/AFD Entreprenadföreskrifter.

AFB.14 Ersättningsform

Se AFC/AFD.6.

AFB.15 Ersättning för anbudsgivning

Ersättning utgår inte för någon form av arbete eller andra kostnader för framtagande av anbud, anbudsgivning eller om upphandlingen avbryts.

AFB.17 Förutsättningar för upphandlingens genomförande

Avbrytande av upphandlingen

Beställaren har rätt att avbryta upphandlingen om det föreligger sakliga skäl. Sådana skäl är exempelvis om inget av inkomna anbud uppfyller ställda krav, förutsättningarna för upphandlingen förändras med anledning av organisatoriska förändringar eller politiska beslut eller att inkomna anbud överstiger för upphandlingen tillgängliga medel etc. Avbryts upphandlingen har anbudsgivare inte rätt till ersättning.

Personuppgifter i anbud

Lunds kommun och respektive beställare vid avrop är personuppgiftsansvarig för behandlingen av personuppgifter i anbud, dvs. alla typer av uppgifter i anbud som direkt eller indirekt kan knytas till levande personer, t.ex. namn, adress, CV och personnummer.

Personuppgifter i anbud kommer att behandlas av kommunen [beställare] och av kommunen eventuellt anlitate underleverantörer. Kommunens leverantör av verktyg för inlämning av anbud i denna upphandling, för närvarande TendSign, har att behandla personuppgifter enligt det personuppgiftsbiträdesavtal som upprättats mellan kommunen och TendSign.

Inlämnade personuppgifter kommer att behandlas för att kunna pröva, administrera och arkivera anbud samt förvalta avtalet. Personuppgifter kan även komma att behandlas i samband med utlämnande av allmän handling, se AFB.55.

Arkivering och gallring av personuppgifter kommer att genomföras i enlighet med tillämplig lagstiftning, Arkivlag (1990:782).

Uppdelning av upphandlingen

Beställaren har övervägt att dela upp upphandlingen, särskilt med avseende på geografisk uppdelning. En uppdelning har inte bedömts lämplig med anledning av beställarens förutsättningar, resurser och försvårad avtalsförvaltning utan motsvarande ekonomiska eller administrativa fördelar.

Språk

All kommunikation under anbudsförfarandet, såväl muntlig som skriftlig, ska ske på svenska.

AFB.2 Förfrågningsunderlag

AFB.21 Tillhandahållande av förfrågningsunderlag

Förfrågningsunderlaget tillhandahålls elektroniskt genom publicering via upphandlingsverktyget TendSign, se opic.com. Länk anges i annonsen för upphandlingen. Eventuella kompletteringar av förfrågningsunderlaget tillhandahålls på samma sätt.

AFB.22 Förteckning över förfrågningsunderlag

Utöver eventuella kompletteringar och svar på frågor enligt AFB.23 och AFB.25 består förfrågningsunderlaget av följande handlingar.

03.1	ABT 06	(bifogas ej)
03.2	AB 04	(bifogas ej)
06.	Dessa administrativa föreskrifter	2021-03-15
07.1	Anbudsformulär (strukturerat dokument i TendSign)	2021-03-15
07.2	Prisbilaga, (strukturerat dokument i TendSign)	2021-03-15
07.3	ESPD-bilaga (mall)	
07.4	Åtagande av kapacitet (mall)	
07.5	Ansvarsförbindelse (mall)	
07.6	Anvisningar för anbudspriser under 400 SEK	2021-03-15
07.7	ID 06 – Allmänna bestämmelser om legitimationsplikt och närvaroredovisning	(bifogas ej)

Om förfrågningsunderlaget i något avseende uppfattas som oklart ska frågor ställas till kommunen enligt vad som sägs under AFB.25.

Var och en med intresse för upphandlingen har att själv bevaka om kommunen lämnar svar på frågor eller det görs andra kompletteringar. Den som registrerat sig vid nedladdning av förfrågningsunderlaget får aviseringar om lämnade svar och övriga kompletteringar via den registrerade e-postadressen.

Anbudsgivare har att ge in anbud med ett komplett förfrågningsunderlag som grund och ansvarar själv för detta.

AFB.23   **Kompletterande förfrågningsunderlag**
Se AFB.25.

AFB.25   **Frågor under anbudstiden**
Se AMA AF 12.

Frågor om innehållet i förfrågningsunderlaget ska ställas till kommunen genom funktionen "Frågor och svar" i TendSign senast tio (10) dagar innan anbudstidens utgång för att garanterat få svar. Frågor bör innehålla en hänvisning till det avsnitt eller den rubrik som berörs. Länk anges i annonsen för upphandlingen.

Svar på frågor och eventuella övriga kompletteringar av förfrågningsunderlaget publiceras via TendSign senast sex (6) dagar innan anbudstidens utgång. Endast svar och kompletteringar lämnade via TendSign är bindande för kommunen och anbudsgivare.

Beställaren förbehåller sig rätten att bara besvara frågor som beställaren bedömer innebär att förfrågningsunderlaget kompletteras eller förtydligas.

Tekniska frågor om TendSign ställs till TendSign support per e-post: tendsignsupport@mercell.com

AFB.3   **Anbudsgivning**

AFB.31   **Anbuds form och innehåll**
Endast elektroniska anbud accepteras. Se även AFB.34.

Anbudet ska bestå av komplett ifyllda 07.1 Anbudsformulär och 07.2 Prisbilaga tillsammans med samtliga efterfrågade bilagor.

Det framgår av anbudsformuläret vilka uppgifter som anbudsgivare ska lämna in för att anbud ska kunna antas. Kontaktuppgifter ska vara aktuella. Kommunen har rätt att inte söka korrekta kontaktuppgifter för det fall sådana är felaktiga.

Anbud inklusive eventuella bilagor ska vara på svenska och lämnas elektroniskt. De ska vara baserade på de i AFB.22 upptagna handlingarna och avse samtliga angivna arbeten. Anbud och bilagor ska i sin helhet vara läsbara i program från Windowsfamiljen alternativt vara i PDF-format. Anbudspris ska avges i svensk valuta (SEK) exklusive mervärdesskatt.

Efterfrågade handlingar och uppgifter får inte ersättas med hänvisningar till internetsidor.

Endast ett anbud får lämnas för respektive anbudsgivare, inbegripet koncernbolag. Lämnas flera anbud kommer endast det senast inlämnade anbudet att prövas. Undvik att lämna handlingar eller information som beställaren inte har efterfrågat. Det kan finnas en risk för att dessa innehåller skrivningar som inte motsvarar eller står i strid med kravställningar eller villkor i förfrågningsunderlaget, något som kan få till följd att anbud måste förkastas.

Undvik gärna även att ge in anbud med bilagor som ett sammanslaget/inskrannat dokument. Det är en fördel för administrationen av upphandlingen om varje dokument laddas upp för sig med namn/nummer angivet för varje dokument.

För prövning av anbudsgivare och anbud samt återopande av andra företags kapacitet, se AFB.5.

Hur handlingar ska vara undertecknade

Handling 07.3

Handling ska vara undertecknad av behörig företrädare.

Handlingarna 07.4 och 07.5

Handlingarna ska vara undertecknade av både det återopade företags firmatecknare och anbudsgivarens firmatecknare.

Anbudsgivare ska, om kommunen så begär, ge in en skriftlig handling som styrker behörigheten att underteckna en handling, exempelvis ett bevis om firmateckningsrätt eller en behörigen utfärdad fullmakt. Handlingen behöver inte lämnas med anbudet.

AFB.311

Huvudanbud

Med huvudanbud avses anbud helt enligt förfrågningsunderlaget och får inte innehålla reservationer. Endast komplett huvudanbud tas upp till prövning.

AFB.313

Alternativa utföranden

Anbud med alternativa utföranden accepteras inte. Angående flera anbud från samma anbudsgivare och anbud från olika bolag inom samma koncern, se AFB.31.

AFB.314

Kompletteringar till anbud

Beställaren kommer att begränsa kontrollen av uteslutningsgrunder och anbudsgivares övriga lämplighet till dem som beställaren preliminärt bedömer har förutsättningar för att tilldelas ramavtal. Bevis för uppfyllande av (vissa) kvalificeringskrav behöver därför inte bifogas anbud. Sådana bevis behöver bara ges in på beställarens begäran.

Följande uppgifter behöver inte bifogas anbud men kan komma att begäras in efter anbudstidens utgång.

- Uppgifter som styrker att anbudsgivaren uppfyller kraven på behörighet att utöva yrkesverksamhet enligt AFB.521 (utländsk arbetsgivare)
- Uppgifter som styrker att anbudsgivaren uppfyller kraven avseende ekonomisk ställning och finansiell ställning enligt AFB.522
- Uppgifter som styrker att anbudsgivaren uppfyller kraven avseende kvalitets- och miljöledningssystem enligt AFB.523
- Handling som styrker behörighet att underteckna anbud, exempelvis ett bevis om firmateckningsrätt eller en behörigen utfärdad fullmakt

Kommunen kan härutöver komma att begära kompletteringar eller förtydliganden av anbud i den omfattning som medges av LOU.

Begär kommunen en komplettering av anbud ska anbudsgivaren ge in sådan inom den tid som sägs i begäran. Kompletteras anbudet inte i rätt tid kan det komma att uteslutas från upphandlingen.

AFB.32 Anbudstidens utgång

Anbud ska vara beställaren tillhanda senast det datum som anges i annons för upphandlingen. Med detta avses att anbud ska vara lämnat digitalt via TendSign senast detta datum.

AFB.33 Anbuds giltighetstid

Anbud är bindande till och med 6 månader efter anbudstidens utgång. Bliu upphandlingen föremål för rättslig prövning förlängs giltighetstiden för anbud automatiskt till och med den dag som infaller 30 dagar efter det att domstolsavgörande har vunnit laga kraft om inte upphandlingen har avbrutits innan dess.

Genom ingivande av anbud accepterar anbudsgivare angiven giltighetstid för anbudet. Anbud får dock återkallas när som helst sedan 6 månader förflutit efter anbudstidens utgång.

AFB.34 Adressering

Anbud ska lämnas via TendSign. Länk anges i annonsen för denna upphandling. Anbud som inte är lämnade i tid eller på annat sätt kommer inte att tas upp till prövning.

Anvisningar

För att underlätta beställarens hantering av inkomna anbud ombedes anbudsgivare kontrollera att organisationsnummer och kontaktuppgifter för kontohavare hos TendSign (inloggnings-ID hos TendSign) är samma som för anbudsgivaren. För det fall uppgifterna skiljer sig åt kommer beställaren att lägga de uppgifter som framgår av ingivet anbudsformulär till grund för kommande handlingar i upphandlingen.

AFB.4 Anbudsöppning

Anbud som har inkommit i rätt tid öppnas hos beställaren vid en sluten protokollförd förrättning där minst två personer utsedda av kommunen deltar.

Anbudsgivare har inte rätt att själv närvara vid anbudsöppning. Anbudsgivare får dock på egen bekostnad närvara genom en representant från Sydsvenska Industri- och Handelskammaren. Anbudsgivare som vill delta i anbudsöppningen genom representant ska anmäla detta till beställarens kontaktperson innan den tid som sägs nedan. Representant ska kunna legitimera sig.

Öppning av anbud sker så snart som möjligt efter anbudstidens utgång, dock tidigast klockan 8 första arbetsdagen efter sista anbudsdag. Anbudsgivare som behöver en exakt uppgift ombedes att kontakta kommunen.

AFB.5 Prövning av anbudsgivare och anbud

Beställaren kommer att begränsa kontrollen av uteslutningsgrunder och anbudsgivares övriga lämplighet till de anbudsgivare som Beställaren preliminärt bedömer har förutsättningar att tilldelas ramavtal. Bevis för uppfyllande av (vissa) kvalificeringskrav behöver därför inte bifogas anbud i enlighet med AFB.314 Kompletteringar till anbud. Sådana bevis behöver bara ges in på begäran av Beställaren.

Anbud som inte uppfyller krav på anbudets form och innehåll eller innehåller reservationer eller avvikelser från villkor i detta förfrågningsunderlag kommer att förkastas (uteslutas från upphandlingen).

Efter kontroll enligt ovan prövas inkomna anbud först enligt AFB.53. De anbudsgivare som kan bli föremål för tilldelning kommer sedan att prövas utifrån AFB.51 (uteslutningsgrunder). Här efter prövas de för tilldelning aktuella anbudsgivarnas lämplighet enligt AFB.52.

Hur handlingar ska vara undertecknade se AFB.31.

Åberopande av andra företag

Anbudsgivare får, om det behövs för att uppfylla kvalificeringskrav och i kriterier för utvärdering åberopa andra företags kapacitet. Handling 07.4 Åtagande av kapacitet kan användas för åtagandet med det går bra med en motsvarande handling. Anbudsgivaren ska i sådant fall till anbudet bifoga ett skriftligt åtagande från företagen i fråga eller på annat sätt visa att anbudsgivaren kommer att förfoga över nödvändiga resurser när kontraktet ska fullgöras.

Avser åtagandet ekonomisk och finansiell ställning ska det företag vars kapacitet anbudsgivare åberopar dessutom åta sig ett solidariskt ansvar för anbudsgivarens fullgörande av sina förpliktelser. Åtagandet ska ske genom att handling 07.5 Ansvarsförbindelse eller motsvarande ges in med anbud tillsammans med handling 07.4 Åtagande av kapacitet eller motsvarande.

ESPD – egen försäkran

LOU ger anbudsgivare möjlighet att som preliminärt bevis lämna en ESPD-bilaga (egen försäkran) om att det inte finns någon grund för att utesluta anbudsgivaren från att delta i upphandlingen enligt 13 kap. 1-3 §§ LOU samt att anbudsgivaren uppfyller de kvalificeringskrav som en upphandlande myndighet har ställt upp enligt 14 kap. 1-5 §§ LOU.

Anbudsgivaren kan därför, när det gäller avsnitt AFB.51 och AFB.52, välja att ge in efterfrågade bevis och uppgifter med anbudet eller att ge in en ESPD-bilaga, se handling 07.3. ESPD-bilaga.

Om anbudsgivare använder ESPD-bilaga och åberopar andra företags kapacitet för att uppfylla krav som avser ekonomisk och finansiell ställning eller teknisk och yrkesmässig kapacitet ska anbudsgivarens egen försäkran åtföljas av handling 07.3. ESPD-bilaga för vart och ett av de företag vars kapacitet åberopas.

AFB.51

Uteslutning av anbudsgivare

Anbudsgivare kommer att uteslutas från upphandlingen om någon av de uteslutningsgrunder som anges i 13 kap. 1-3 §§ LOU föreligger förutsatt att kommunen inte är skyldig att göra undantag.

Om anbudsgivare i anbudet åberopar annat företags kapacitet gäller ovanstående krav även för dessa.

Anbudsgivare intygar, genom undertecknande av anbudsformuläret, att det inte finns någon grund för att utesluta anbudsgivaren från upphandlingen.

Kommunen kommer att göra erforderliga kontroller av att uteslutningsgrund enligt 13 kap. 2 § LOU inte föreligger, se AFB.511. Anbudsgivare ska på anmodan ge in uppgifter avseende övriga bestämmelser i 13 kap. LOU.

Anbud från anbudsgivare som inte har fullgjort tidigare kontrakterade åtaganden gentemot kommunen eller någon av dess förvaltningar inom avtalad tid eller i övrigt kontraktsevenligt kan komma att förkastas.

AFB.511 Uppgifter från skatte- och kronofogdemyndighet

Se AMA AF 12.

Anbudsgivare ska vara godkänd för F-skatt och ha fullgjort i Sverige eller i hemlandet ställda krav avseende sina skatte- och avgiftsskyldigheter.

Beställaren kontrollerar själv med Skatteverket och kronofogdemyndigheten att anbudsgivare med sin verksamhet etablerad i Sverige har fullgjort sina åligganden avseende skatt, avgifter och registreringsskyldigheter.

Utländsk anbudsgivare ska efter anmodan visa att dessa krav och skyldigheter är uppfyllda genom att ge in intyg från behörig myndighet i hemlandet. Sådant intyg får inte vara daterat tidigare än trettio (30) dagar före tidpunkten för anmodan.

AFB.52 Prövning av anbudsgivares lämplighet

Anbudsgivare intygar genom undertecknande av anbudsformulär att kraven under AFB.521-AFB.524 är uppfyllda.

AFB.521 Behörighet att utöva yrkesverksamhet

Anbudsgivare ska vara behörig att utöva yrkesverksamhet avseende elarbeten. För att kravet ska kunna anses vara uppfyllt ska anbudsgivaren vara :

1. Registrerad i bolagsregister (motsvarande)

Anbudsgivare som är juridisk person ska vara registrerad i det land där verksamhet drivs enligt landets regler om aktiebolags- eller handelsregister eller motsvarande register.

Kommunen kontrollerar själv att anbudsgivare med sin verksamhet etablerad i Sverige uppfyller kravet. Utländsk anbudsgivare ska efter anmodan visa att kravet är uppfyllt genom att ge in intyg från behörig myndighet i hemlandet. Sådant intyg får inte vara daterat tidigare än trettio (30) dagar före tidpunkten för anmodan.

Anbudsgivare som inte är en juridisk person ska anta sådan form innan anbudstecknande snarast efter det att avtalsspärren i upphandlingen har löpt ut, dock senast sju (7) dagar härfter.

2. Registrerad hos Elsäkerhetsverket

Anbudsgivarens verksamhet ska vara registrerad hos Elsäkerhetsverket som elinstallationsföretag. Vad registreringen ska innefatta, se AFC/AFD.187.

Kommunen kontrollerar själv om kravet är uppfyllt.

AFB.522 Ekonomisk och finansiell ställning

Anbudsgivare ska ha en god och stabil ekonomi. För att kravet ska kunna anses vara uppfyllt ska anbudsgivaren:

1. vara kreditvärdig motsvarande riskklass 3 enligt UC AB.
2. ha en årsomsättning på minst 85 MSEK för de två senaste avslutade och till Bolagsverket (motsvarande för utländska anbudsgivare) redovisade räkenskapsåren.

Kommunen kontrollerar själv anbudsgivarens riskklass och årsomsättning hos UC AB.

För det fall årsredovisning inte har upprättats för det senast avslutade året är det tillräckligt att behörig firmatecknare attesterar balans- och resultaträkningen samt att denna ges in på kommunens anmodan.

Har anbudsgivaren lägre klassificering än som sägs ovan eller saknar sådan kan kravet ändå vara uppfyllt om det på kommunens anmodan lämnas en sådan förklaring till den lägre klassificeringen att kommunen kan anse det klarlagt att affärsrisken inte är högre än den annars hade varit om kravet hade varit uppfyllt. Förklaringen ska vara undertecknad av auktoriserad revisor, bank eller oberoende kreditinstitut.

AFB.523

Kvalitets- och miljösystem

Anbudsgivare ska uppfylla krav på kvalitets- och miljöledning enligt AFC/AFD.221 och AFC/AFD.222.

Anbudsgivaren ska i anbudet intyga att kraven är uppfyllda. Bevis behöver inte bifogas anbudet. Kommunen kommer att begära anbudskomplettering med kopior på certifikat eller likvärdigt innan tilldelning.

AFB.524

Teknisk och yrkesmässig kapacitet

Anbudsgivaren ska ha resurser, kompetens och erfarenhet (förmåga) för att kunna utföra uppdrag i den omfattning som efterfrågas i detta förfrågningsunderlag.

Anbudsgivare ska förfoga över samtliga organisationsroller i enlighet med AFA.4.

Anbudsgivare ska uppfylla krav på arbetsledning och arbetskraft i enligt AFD.34 och AFD.342.

Anbudsgivaren intygar att detta krav är uppfyllt genom lämna in anbud i denna upphandling.

AFB.53

Prövning av anbud

Tilldelningskriterium i upphandlingen är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet avseende på lägsta pris.

Priser anges i 07.2 Prisbilaga. Timpriser ska omfatta samtliga kostnader angivna i AFC/AFD.61 Ersättning.

Samtliga positioner måste fyllas i, om ej samtliga positioner är ifyllda förkastas anbudet.

Max offererat pris per position får vara SEK 700 kr exklusive moms. Anbud med offererade timpriser som överstiger SEK 700 kr exklusive moms, kommer att förkastas.

Anbud med timpris som understiger 400 SEK kr exklusive moms ska förklaras i 07.1 Anbudsformulär. Se handling 07.6 Anvisningar för anbudspriser under 400 SEK.

Anbudssumma utgörs av summan av för varje position (yrkesroll) offererade timpriser multiplicerat med fiktivt antal timmar.

De anbudsgivare som uppfyller ställda krav kommer att antas i rangordning där anbudet med lägst anbudssumma rangordnas som nummer 1 i avropsordning, anbudsgivare som lämnat näst lägsta anbudssumma rangordnas som nummer 2 osv. Det totala antalet anbudsgivare som kommer att antas framgår av AFA.21.

Lika anbudsresultat

Om två eller flera anbud har lika anbudssumma särskiljs anbuden enligt följande prioritering.

1. Lägst timpris installationselektriker/servicemontör
2. Lägst timpris telemontör
3. Lottning

AFB.54 Meddelande om beslut efter prövning av anbudsgivare och anbud

Beslut om tilldelning kommer att meddelas efter det att tilldelningsbeslut är fattat till e-post som angetts i TendSign.

Beställaren har rätt att ompröva tilldelningsbeslut. Det kan t.ex. ske om beställaren finner att anbudsgivare som tilldelats avtal inte uppfyller kraven i förfrågningsunderlaget vid tidpunkten för kontraktsteckning.

Tilldelningsbeslut följs av en avtalsspärr om minst tio (10) dagar.

AFB.55 Sekretess för anbudshandlingar m.m.

Under den tid som upphandlingen pågår gäller absolut sekretess för uppgifter som rör anbud. Den hävs när upphandlingen avslutas. I regel blir då alla uppgifter i inkomna anbud offentliga.

Sekretess kan fortsätta att gälla för uppgifter i anbud som rör enskilda anbudsgivares affärs- eller driftförhållanden. Anbudsgivare som har önskemål om fortsatt sekretess (skydd av uppgifter i anbud) uppmanas att ange det i anbudet, foljebrev eller på annat för beställaren tydligt sätt.

Anbudsgivare bör tydligt ange och precisera vilka uppgifter, avsnitt eller bilagor i anbudet som önskas sekretessbelagda samt tydligt motivera varför. Ett sekretessbeslut förutsätter att beställaren av särskild anledning kan anta att anbudsgivaren lider skada om uppgiften blir offentlig. Det krävs inte någon särskild ingående utredning.

Beställarens beslut att bevilja sekretess kan överklagas i domstol. Beslut att offentliggöra uppgifter kan inte överklagas.

AFB.56 Kontraktstecknande

Meddelande om antagande av anbud är bindande accept för beställaren först om ingen talan förts mot upphandlingen i förvaltningsrätten inom angiven tid för avtalsspärr. Om överprövning eller annan talan förs mot tilldelningsbeslutet är accepten inte bindande för det fall förvaltningsrätten skulle besluta att upphandlingen ska göras om eller att rättelse ska vidtas. Accepten är vidare inte bindande för det fall sakliga skäl för avbrytande av upphandlingen senare befinns föreligga.

Civilrättsligt bindande kontrakt föreligger således först när detta undertecknats av båda parter.

AFC/AFD   ENTREPRENADFÖRESKRIFTER

Se AMA AF 12.

Beställaren anger i Avropsförfrågan om avrop på ramavtalet avser utförande- eller totalentreprenad.

Utförandeentreprenad

För avrop som avser utförandeentreprenad ansluter dessa entreprenadföreskrifter till AFC-koder i AMA AF 12. För entreprenaden gäller AB 04 med de ändringar och tillägg som framgår av entreprenadföreskrifterna där AFC har angetts i rubriken.

Totalentreprenad

För avrop som avser totalentreprenad ansluter dessa entreprenadföreskrifter till AFD-koder i AMA AF 12. För entreprenaden gäller ABT 06 med de ändringar och tillägg som framgår av entreprenadföreskrifterna där AFD har angetts i rubriken.

AFC/AFD.1   Omfattning

Ramavtalet avser drift- och underhållsarbeten och andra entreprenadarbeten inom området el- och teleinstallationer. Ramavtalet innefattar även drift- och underhållsarbeten och andra entreprenadarbeten med solcellsanläggningar samt högspänningsanläggningar.

Entreprenadarbeten omfattar kompletta funktionsklara, injusterade och funktionsavprovade installationsarbeten som uppfyller ställda krav.

Ramavtalet omfattar entreprenadarbeten där beställaren vid avropstillfället bedömer att värdet av det arbete som ska utföras uppgår till högst tre miljoner kronor, se även AFC/AFD.43. Arbeten kan komma att avropas i form av såväl utförande- som totalentreprenader.

Entreprenören ska under hela avtalstiden uppfylla samtliga krav enligt AFB.51 samt AFB.52 och underliggande koder.

Projektering av arbetets utförande kan förekomma och anges i Avropsförfrågan.

Se i övrigt AFA.21.

Omfattningen för specifikt avrop anges i Avropsförfrågan.

Beställaren garanterar inga avropsvolymer.

Med ändring av ändring av AB 04/ABT 06 kap. 8 § 1:

Ramavtalet eller erhållet kontrakt för enskilt avrop får inte överlåtas till annan entreprenör utan beställarens medgivande.

AFC/AFD.11   Kontraktshandlingar

Med ändring av AB 04/ABT 06 kap 1 § 3 gäller kontraktshandlingarna i följande ordning:

1. Avropsavtal (beställningsskrivelse) för uppdraget
2. Avropsförfrågan
3. Avropssvar
4. Ramavtalet

5. Ändringar i AB 04/ABT 06 som är upptagna i sammanställning i dessa administrativa föreskrifter
6. Förfrågningsunderlaget enligt AFB.22 inklusive eventuella kompletteringar och förtydliganden under upphandlingen
7. AB 04/ABT 06
8. Anbudshandlingar för ramavtalet
9. Övriga handlingar

AFC/AFD.111 Sammanställning av ändringar av fasta bestämmelser i AB 04/ABT 06

AFC/AFD.1	Omfattning	AB 04/ABT 06 kap. 8 § 1
AFC/AFD.11	Kontraktshandlingar	AB 04/ABT 06 kap. 1 § 3
AFC/AFD.23	ÄTA-arbeten	AB 04/ABT 06 kap. 2 § 6
AFC/AFD.23	ÄTA-arbeten	AB 04/ABT 06 kap. 2 § 8
AFC/AFD.5	Ansvar och avhjälpande	AB 04/ABT 06 kap. 5 § 5
AFC/AFD.5	Ansvar och avhjälpande	AB 04/ABT 06 kap. 5 § 6
AFC/AFD.5	Ansvar och avhjälpande	AB 04/ABT 06 kap. 5 § 9
AFC/AFD.5	Ansvar och avhjälpande	AB 04/ABT 06 kap. 5 § 11
AFC/AFD.5	Ansvar och avhjälpande	AB 04/ABT 06 kap. 7 § 11
AFC/AFD.511	Vite vid försening	AB 04/ABT 06 kap. 5 § 3
AFC/AFD.518	Övriga viten	AB 04/ABT 06 kap. 5 § 11
AFC/AFD.53	Ansvar mot tredje man	AB 04/ABT 06 kap. 5 § 13
AFC/AFD.57	Avhjälpande	AB 04/ABT 06 kap. 5 § 17
AFC/AFD.61	Ersättning	AB 04/ABT 06 kap. 6 § 10
AFC/AFD.611	Ersättning för ÄTA arb.	AB 04/ABT 06 kap. 6 § 6
AFC/AFD.611	Ersättning för ÄTA arb.	AB 04/ABT 06 kap. 6 § 7
AFC/AFD.62	Betalning	AB 04/ABT 06 kap. 6 § 15
AFC/AFD.713	Slutbesiktning	AB 04/ABT 06 kap. 5 § § 5, 6 och 17
AFC/AFD.713	Slutbesiktning	AB 04/ABT 06 kap. 7 § § 11 och 12
AFC/AFD.8	Hävning	AB 04/ABT 06 kap. 8 § 1

AFC/AFD.115 Uppföljning av avtal

Uppföljningsmöten

Om beställaren så bedömer nödvändigt ska uppföljningsmöten för ramavtalet hållas under avtalstiden. Möte ska alltid hållas före eventuell förlängning av avtalet. Parterna svarar för sina kostnader för deltagande i dessa möten. Beställaren kallar.

Mötena hålls i kvalitetssäkrande syfte för att följa upp bl.a.

- avropsvolym
- priser
- nyttjande av och uppföljning av underentreprenörer
- uppföljning av utförda uppdrag
- genomgång av rutiner såsom egenkontrollredovisning
- återrapportering

Entreprenörens Produktionschef/servicechef/projektledare ska närvara vid uppföljningsmöte.

Statistik volymer

Under ramavtalets löptid och under ett år härefter ska entreprenören på anmodan kostnadsfritt tillhandahålla beställaren statistik i kronor (SEK) över årliga eller upparbetade avropsvolymerna.

Statistik som ligger till grund för administrationsavgift

Leverantören ska kostnadsfritt före utbetalning av avtalsadministrationsavgift skicka in statistik av totalt fakturerat belopp.

Statistiken ska levereras digitalt i Excelformat till följande brevlåda: upphandling-statistik@lund.se.

Av statistiken ska kunna utläsas;

1. Totalt fakturerat belopp för samtliga förvaltningar
2. Totalt fakturerat belopp för respektive förvaltning

Statistik som ligger till grund för administrationsavgiften ska vara tillhanda 14 dagar före inbetalning som ska göras i enlighet med tidplan för inbetalning, se AFC/AFD.13.

Statistik ska levereras inom 14 dagar från och med den dag anmodan skickats till Leverantören.

AFC/AFD.12 Arbetsområde

AFC/AFD.121 Arbetsområdets gränser

Framgår av Avropsförfrågan.

AFC/AFD.122 Syn före påbörjande av arbete

Före etablering av arbetsplats ska syn inom och i anslutning till arbetsområdet hållas om beställaren så anger i Avropsförfrågan. Entreprenören kallar till syn.

Protokoll upprättas av entreprenören om inte beställaren har utsett särskild synförrättare. Övriga parter justerar protokollet.

Syn ska dokumenteras med färgfoton som bifogas protokollet.

Respektive part står sina kostnader för syn.

Se även AFC/AFD.531 och AFC/AFD.532.

AFC/AFD.13 Förutsättningar

F-skatt och moms

Entreprenören ska vara registrerad för moms och godkänd för F-skatt.

Entreprenören ska på beställarens anmodan utan dröjsmål överlämna utdrag från skattekontot. Utdraget ska avse av beställaren anvisad tidsperiod, max 24 månader.

Avtalsadministrationsavgift

På hela kontraktssumman, dvs det sammanlagda fakturerade värdet exklusive moms ska en avtalsadministrationsavgift betalas in till Lunds kommun.

Avtalsadministrationsavgiften ska uppgå till 1,8 % av det fakturerade värdet plus moms.

Avgiften ska vara inräknad i offererat pris.

Administrationsavgiften, inklusive moms ska betalas, till Lunds kommun, Upphandlingsenheten, Bankgiro 991-1355, halvårsvis i efterskott. Inbetalning ska markeras med det projektnummer som erhållits på startmöte.

Inbetalning av administrationsavgiften ska vara tillhanda halvårsvis varje avtalsår senast:

- 1:a februari för fakturering genomförd under kvartal 3 och kvartal 4
- 1:a september för fakturering genomförd under kvartal 1 och kvartal 2

Krav på statistik som ska delges Lunds kommun, se AFC/AFD.115.

Personuppgifter

Entreprenör som vid avrop erhåller uppgift som direkt eller indirekt kan knytas till levande personer (personuppgift) ska behandla sådan uppgift enligt gällande lagstiftning.

I de fall entreprenören behandlar personuppgifter för beställarens räkning är entreprenören personuppgiftsbiträde och ansvarig för att uppgifterna behandlas i enlighet med gällande lagstiftning. Entreprenören är skyldig att ingå personuppgiftsbiträdesavtal med beställaren.

Personuppgiftsbiträdesavtal utformas av beställaren. Det ska vara baserat på SKR:s, för varje tid gällande mall, med tillhörande instruktion för behandling av personuppgifter.

Parterna svarar för sina egna kostnader.

Övrigt

Rökning får inte förekomma inom beställarens fastigheter. Förbudet omfattar även s.k. e-cigarett eller motsvarande.

Rev 2021-05-25

//För att skydda allergikänsliga personer gäller följande vid arbete i skolor, förskolor samt andra byggnader som ägs och förvaltas av Lunds kommun: - Förbud mot nötter, jordnötter och mandel, Med nötter menas till exempel hasselnöt, valnöt, paranöt, cashew, pekannöt och pistagenöt. - Parfym och andra starka dofter ska inte användas Ytterligare specifika krav på förebyggande åtgärder för att skydda allergikänsliga personer kan ställas vid respektive avrop.//

Radio och/eller musikanläggning o.d. får inte användas inom arbetsområde på ett sätt som stör omgivningen.

Personal som utför arbete ska bära klädsel med tydlig märkning om vem arbetsgivaren är och alltid kunna legitimera sig enligt ID06 om så begärs av beställaren, kvarboende, lokalnyttjare eller representant för myndighet.

Beställaren har alltid rätt till åtkomst till sina fastigheter och byggnader även under pågående uppdrag för avläsningar, kontroller etc. Beställaren ska följa eventuella ordningsregler, regler för personalliggare etc.

Entreprenören ska följa senaste upplagan av Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från byggarbetsplatser såvida annat inte sägs i dessa entreprenadföreskrifter. Se även AFC/AFD.132 och AFC/AFD.1331 samt AFG.34.

Entreprenören ska följa lokala parkeringsbestämmelser.

AFC/AFD.131 Uppgifter om sidoentreprenader och andra arbeten

Entreprenören ska göra det möjligt för beställaren att under entreprenadtiden låta utföra sidoentreprenader, t.ex. kompletterande inrednings- och utrustningsarbeten, el- och telearbeten, datainstallation, konstnärlig utsmyckning m.m.

Om sidoentreprenader förekommer, anges detta i Avropsförfrågan.

AFC/AFD.132 Arbetstider

Förutom vid jourarbete och akut åtgärd får arbete utföras endast under vardagar mellan klockan 07.00 – 18.00 om beställaren inte meddelat annat. För arbete på annan tid ska överenskommelse först träffas med beställaren.

Bullrande arbeten ska utföras under tider överenskomna med beställaren. Säger beställaren inget annat får de utföras vardagar klockan 08.00 – 16.00. Begränsningen gäller inte arbete avseende Akut åtgärd. Se även AFC/AFD.13. Meddelar extern hyresgäst eller verksamhetsutövare entreprenören att arbetet stör på ett oacceptabelt sätt ska entreprenören omedelbart kontakta beställaren.

AFC/AFD.133 Pågående drift eller verksamhet inom och invid arbetsområdet

I normalfall pågår verksamhet inom eller i anslutning till arbetsområde utan att evakuering sker. Entreprenören ska bedriva sitt arbete så att störningar av pågående verksamhet minimeras.

Övriga eventuella drifts- eller verksamhetsförhållanden till vilka speciell hänsyn ska tas anges i Avropsförfrågan.

AFC/AFD.1331 Förutsättningar med hänsyn till kvarboende och lokalnyttjare

Under hela entreprenadtiden måste särskild hänsyn visas kvarboende och lokalnyttjare. I normalfall sker ingen evakuering. Särskild försiktighet ska iaktas för att skydda dessas egendom.

Entreprenören är skyldig att planera och genomföra uppdrag på ett sådant sätt att kvarboende och lokalnyttjare i kringliggande lokaler eller områden inte drabbas av hinder, avbrott eller störningar på grund av damm, nedsmutsning, buller, avstängningar av installationer eller annat hinder.

Arbeten som berör kvarboende och lokalnyttjare ska utföras i samråd med dessa. Samråd ska också ske med kvarboende och lokalutnyttjare i angränsande lägenheter och lokaler. Entreprenören ombesörjer kontakter med kvarboende och lokalnyttjare i samråd med beställaren.

Entreprenörens arbete får inte påverka tillgängligheten till och från byggnader på annat sätt än som medges av beställaren. Under entreprenadtiden ska kvarboende och lokalutnyttjare ha möjlighet att genomföra person- och godstransporter till och från sina lägenheter eller lokaler.

Objektsspecifika förutsättningar i detta avseende kan komma att specificeras i Avropsförfrågan.

AFC/AFD.134 Förutsättningar med hänsyn till befintliga byggnader

Befintliga system för t.ex. el, tele, data, va och värme kan behöva vara i drift under entreprenadtiden. Eventuellt nödvändiga avbrott ska planeras tillsammans med beställaren och godkännas av denne.

Entreprenören tillhandahåller nödvändiga tillfälliga anordningar för kontinuerlig drift.

Brandgränser ska vidmakthållas och provisoriska brandtätningar ska utföras under entreprenadtiden.

Objektsspecifika förutsättningar i detta avseende kan komma att specificeras i Avropsförfrågan.

AFC/AFD.135 Förutsättningar med hänsyn till vägtrafik

Arbetet ska bedrivas på sådant sätt att trafik invid arbetsområdet och på lokal väg inte hindras.

Arbetet ska bedrivas med största möjliga skyndsamhet och med minsta möjliga störning för allmänhet och trafikanter. Särskild hänsyn ska tas till de oskyddade trafikanternas framkomlighet.

Om entreprenaden omfattar arbete på **allmän platsmark** ska entreprenören upprätta en trafikordningsplan för den tillfälliga trafikregleringen och godkännas av Tekniska förvaltningen i Lunds kommun. Ansökan om tillstånd ska göras senast 4 veckor innan arbetet ska påbörjas.

Tekniska förvaltningen ska inom 10 arbetsdagar, vid normala förhållanden, besvara tillståndsansökan. Vid omfattande ansökningar kan handläggningstiden komma att utökas.

Avstängningar ska ske enligt den vid varje tid senast gällande versionen av SKR:s handbok "Gatuarbete i tätort". Denna föreskrift ska gälla även vid akuta åtgärder.

Vid avstängningar ska särskild hänsyn tas till oskyddade trafikanter som hänvisas ut i trafik.

Utfärdat tillstånd ska alltid finnas på arbetsplatsen.

AFC/AFD.14 Skydds- och säkerhetsföreskrifter m m

Se AMA AF 12.

Skolgårdar och äldre- och vårdboenden

Vid arbeten på skolgårdar, äldreboenden etc. ska stor varsamhet iakttas gällande uppsyn över verktyg, maskiner etc.

Vid arbeten på skolgård som kräver fordonstransport eller lift ska lots användas.

Containeruppställning

Se AFG.11. Sägs inget annat ska container alltid vara täckt låst container. Minsta avstånd till byggnad och brännbart material ska vara 6 meter. När container måste ställas närmare husfasad ska fasaden vara obrännbar och inte ha fönsteröppningar eller andra öppningar. Container får inte ställas under tak, takutsprång/-fot eller invid friskluftsintag.

Kontroll innan påbörjande av arbete

Innan arbete påbörjas ska entreprenören hos beställaren kontrollera om särskilda skydds- och säkerhetsföreskrifter gäller inom arbetsområdet. Om så skulle vara fallet ska entreprenören tillsammans med beställaren samråda med för området ansvarig myndighet rörande åtgärder som kan påkallas för att verksamheten inte ska äventyras eller störas. Entreprenören ska rätta sig efter de skydds- och säkerhetsföreskrifter som nämnda myndighet kan komma att utfärda.

AFC/AFD.142 Skydds- och säkerhetsföreskrifter vid arbete i anslutning till väg

Om arbete på väg eller i nära anslutning på väg förekommer ska samtlig personal inom arbetsområdet ska ha erforderlig kompetens motsvarande steg 2 (TRVK Apv)/grundläggande kompetens (Gatuarbete i tätort).

Utmärkningsansvariga ska ha erforderlig kompetens motsvarande steg 3 (TRVK Apv)/särskild kompetens (Gatuarbete i tätort).

Vakt eller personal som framför lotsfordon ska ha erforderlig kompetens motsvarande steg 3 (TRVK Apv) (Gatuarbete i tätort).

AFC/AFD.15 Varor

Med ändring av AB 04 kap. 1 § 9 / ABT 06 kap. 1 § 10 föreskrivs följande.

Beställaren har, om inget annat anges i Avropsförfrågan, rätt att utan ersättning erhålla demonterat material, tillvaratagna varor etc. Demonterat material som beställaren inte gör anspråk ska omhändertas av entreprenören.

AFC/AFD.151 Varor från entreprenören

Se AMA AF 12.

SundaHus

Om annat inte sägs i Avropsförfrågan gäller följande:

Entreprenören ska använda databasen "SundaHus Miljödata", som tillhandahålls av beställaren. Entreprenören ansvarar för att samtliga byggvaror och kemiska produkter som används i entreprenaden, av entreprenören själv eller av andra entreprenörer, förs in i databasen. Vid projektets avslut ska det gå att identifiera de byggvaror och därigenom de ingående ämnen som förekommer i entreprenaden inklusive placering.

Entreprenör ska genom SundaHus dokumentera inbyggda varors innehåll och placering i byggnad och ansvarar för att samtliga byggvaror och kemiska produkter som används förs in i databasen. När arbete är avslutat ska det gå att identifiera de byggvaror och därigenom de ingående ämnen som förekommer.

Entreprenören ska i första hand välja byggvaror som har helhetsbedömningen A eller B. Om sådana byggvaror och material inte finns tillgängliga på marknaden ska väljas sådana byggvaror och material som uppfyller krav för helhetsbedömning C.

Endast om inte heller sådana byggvaror och material finns tillgängliga på marknaden får byggvaror och material som uppfyller krav på miljöegenskaper för helhetsbedömning D enligt SundaHus Miljödata användas.

Byggvaror med helhetsbedömningen C eller D får inte användas utan beställarens skriftliga godkännande.

Om en önskad byggvara inte finns i databasen ska den miljögranskas av SundaHus. I SundaHus Miljödata finns en funktion för beställning av bedömning av byggvara. Entreprenören står kostnaden för bedömningen om annan överenskommelse inte träffas med beställaren.

AFC/AFD.152 Varor eller arbeten från beställaren

AFC/AFD.1522 Varor som tillhandahålls

Beställaren kan komma att tillhandahålla varor genom upphandlade avtal, exempelvis via HBV. I förekommande fall är entreprenören skyldig att utan ersättning teckna s.k. tredjepartsavtal mellan beställaren, entreprenören och HBV.

Om så ska ske, anges detta i Avropsförfrågan.

Entreprenören ska i förekommande fall svara för lossning av varor som levereras till arbetsplatsen av beställaren och vid leverans kontrollera tillhandahållen vara med hänsyn till kvalitet och kvantitet. Fel ska omedelbart efter kontrollen meddelas beställaren.

Entreprenören är skyldig att utan ersättning skydda och förvara varor tills de monteras. Varor som tillhör beställaren ska vara tydligt märkta på så sätt att det framgår att de är beställarens egendom.

AFC/AFD.157 Utbildning och support

Om det i entreprenad ingår varor eller installationer för vilka det krävs att beställarens personal eller brukare utbildas för att de ska kunna hantera dem på rätt sätt ska entreprenören svara för sådan utbildning utan kostnad för beställaren.

AFC/AFD.16 Tillstånd m m

Om inget annat anges i Avropsförfrågan gäller följande:

Beställaren svarar för bygg- och rivningslov samt bidrags- eller energisparansökningar.

För bygglov för skyltställningar m.m. ska entreprenören ta fram underlag och söka bygglov.

Med ändring av AB 04 kap. 1 § 10 / ABT 06 kap. 1 § 11 föreskrivs följande.

Entreprenören ska utverka övriga kompletterande tillstånd. Beställaren bekostar tillstånden.

AFC/AFD.162 Myndighetsbesiktning

Om inget annat anges i Avropsförfrågan gäller följande:

Med ändring av AB 04 kap. 1 § 10 / ABT 06 kap. 1 § 11 föreskrivs följande.

Entreprenören ansvarar för att nödvändiga åtgärder om i författning föreskriven eller av myndighet begärd besiktning eller kontroll av arbete som ingår i entreprenaden ska göras. Beställaren bekostar myndighetens besiktningskostnad.

AFC/AFD.163 Överenskommelser m m
Se AMA AF 12.

Om överenskommelse träffas mellan entreprenör ägare till grannfastighet, annan markägare, väghållare eller dylikt ska beställaren underrättas genom kopia på överenskommelsen.

Kostnader i samband med överenskommelse mellan entreprenör och markägare avseende tillfälliga upplagsplatser och dylikt belastar entreprenören. Före slutbesiktning ska entreprenören intyga att parternas mellanhavanden reglerats.

AFC/AFD.17 Anmälningar

AFC/AFD.171 Anmälningar till myndigheter

Entreprenören gör själv de anmälningar och tar kontakt med myndigheter som normalt erfordras för arbetets utförande, utöver vad som angivits i AFC/AFD.162 samt nedan.

Anmälan till miljöförvaltningen vid installation av aggregat ska upprättas av entreprenören och bekostas av beställaren.

Krävs bygganmälan, rivningsanmälan och/eller förhandsanmälan till Arbetsmiljöverket, upprättas sådan av beställaren. Beställaren upprättar även anmälan om kontrollansvarig enligt PBL.

Entreprenören ska säkerställa att ovanstående anmälningar genomförts innan arbete påbörjats.

AFC/AFD.172 Anmälningar till beställaren

Vid olyckshändelse som drabbat utomstående ska beställaren meddelas omgående. Skriftlig rapport med skiss och eventuella fotografier ska så snart som möjligt lämnas till beställaren för kännedom.

Innan byggnads- eller installationsdel görs oåtkomlig för besiktning/kontroll genom överfyllning, in-/överbyggnad eller motsvarande ska entreprenören underrätta beställaren så att besiktning/kontroll kan ske.

Entreprenören ska utan dröjsmål meddela beställaren fynd av asbest, PCB, radon eller annat miljöpåverkande material/ämne.

Det är av vikt för beställaren för att kunna tillgodose bl.a. hyresgästers behov av information att, om inget annat anges i Avropsförfrågan, entreprenören meddelar beställaren innan beställt arbete påbörjas, när det beräknas bli slutfört och när det har slutförts.

AFC/AFD.18 Författningar

Det är väsentligt för beställaren att det inte förekommer någon diskriminering inom ramen för de avtal som beställaren träffar med enskilda entreprenörer.

Entreprenören åtar sig att fullfölja avtalet och utföra uppdrag på ett sådant sätt att entreprenören inte bryter mot gällande diskrimineringslagstiftning. Entreprenören svarar för att underentreprenörer iakttar samma skyldigheter. Bestämmelser om förbud mot diskriminering finns för närvarande bland annat i brottsbalken och diskrimineringslagen.

Beträffande sanktion, se AFC/AFD.8.

AFC/AFD.181 Tillsyn och kontroll enligt PBL

Se AMA AF 12.

Anges i Avropsförfrågan om förekommande. I dessa fall gäller följande:

Entreprenören ska medverka vid de besiktningar, möten med mera som verkställs med stöd av plan- och bygglagen, PBL.

Entreprenören ska, om så önskas av beställaren, delta i tekniskt samråd, till vilket beställaren kallar. Vardera parten står för sina kostnader för deltagande i tekniskt samråd.

Entreprenören ska i god tid anmäla besiktning enligt kontrollplan till kontrollansvarig enligt PBL.

Entreprenören ska, på egen bekostnad, ge in de intyg samt utföra och dokumentera de kontroller som beror av entreprenörens åtagande och som fordras enligt kontrollplanen enligt PBL. Samtliga intyg och kontroller ska finnas tillgängliga respektive vara utförda senast vid slutbesiktning.

AFC/AFD.1811 Kontrollplan enligt PBL

Se AMA AF 12.

Anges i Avropsförfrågan om förekommande. I dessa fall gäller följande:

Entreprenören ska utföra och dokumentera egenkontroll enligt krav i för projektet gällande kontrollplan enligt PBL. En komplett handling av utförd egenkontroll ska överlämnas till beställaren före slutbesiktning.

AFC/AFD.1812 Kontrollansvarig enligt PBL

Anges i Avropsförfrågan om förekommande. I dessa fall gäller följande:

Kontrollansvarig enligt PBL utses av beställaren.

AFC/AFD.1813 Samordning av kontrollansvariga enligt PBL

Anges i Avropsförfrågan om förekommande.

AFC/AFD.183 Ansvar för byggarbetsmiljö

Överlåtelse av byggherrens arbetsmiljöansvar till självständig uppdragstagare, kan förekomma och anges i Avropsförfrågan, i detta fall gäller:

Entreprenören ska i byggherrens ställe, som självständig uppdragstagare, utföra de uppgifter som följer av AML 3 kap 6 § och åtföljande föreskrifter vid planering och

projektering och arbetets utförande. Därmed ska ansvaret för uppgifternas fullgörande i sin helhet istället åvila entreprenören vid utförandet av uppdraget.

Särskilt avtal härom kan komma att tecknas.

AFC/AFD.1831 Arbetsmiljöplan

I de fall entreprenören utför uppdrag eller kan komma att utföra uppdrag som enligt arbetsmiljölagen kräver arbetsmiljöplan ska entreprenören upprätta arbetsmiljöplan och se till att den finns tillgänglig från första byggdagen på arbetsplatsen samt delge denna till beställaren.

Beställarens påbörjade arbetsmiljöplan kan komma att bifogas, i förekommande fall, Avropsförfrågan och ska övertas av entreprenören senast vid startmötet.

Arbetsmiljöplanen ska av entreprenören löpande anpassas så att den på ett aktuellt och anpassat efter aktuellt uppdrag ständigt uppfyller de krav som framgår av arbetsmiljöverkets föreskrift AFS 1999:3, Byggnads- och anläggningsarbete, med samtliga ändringar.

AFC/AFD.1832 Byggarbetsmiljösamordnare för planering och projektering (BAS-P)

Se AMA AF 12.

Om annat inte sägs i Avropsförfrågan gäller följande:

Entreprenören utses att vara byggarbetsmiljösamordnare för planering och projektering av entreprenaden med de uppgifter som anges i arbetsmiljölagen kap. 3 § 7a samt anslutande föreskrifter när krav på upprättande av arbetsmiljöplan föreligger enligt AFC/AFD.1831.

Byggarbetsmiljösamordnaren ska vara en fysisk person som har tillräckliga kvalifikationer i form av utbildning, kompetens och erfarenhet. Entreprenören ska på begäran av beställaren visa intyg på dessa kvalifikationer.

AFC/AFD.1833 Byggarbetsmiljösamordnare för utförande (BAS-U)

Se AMA AF 12.

Om annat inte sägs i Avropsförfrågan gäller följande:

Entreprenören utses att vara byggarbetsmiljösamordnare för utförande av entreprenaden med de uppgifter som anges i arbetsmiljölagen kap. 3 §§ 7b och 7 f samt anslutande föreskrifter när krav på upprättande av arbetsmiljöplan föreligger enligt AFC/AFD.1831.

Byggarbetsmiljösamordnaren ska vara en fysisk person som har tillräckliga kvalifikationer i form av utbildning, kompetens och erfarenhet. Entreprenören ska på begäran av beställaren visa intyg på dessa kvalifikationer.

AFC/AFD.1834 Upplysning om byggarbetsmiljösamordnare

Entreprenörens byggarbetsmiljösamordnare för planering och projektering (BAS-P) namnges i Avropssvar.

Entreprenörens byggarbetsmiljösamordnare för utförande (BAS-U) namnges vid Avropssvar.

AFC/AFD.185 CE-märkning av sammansatta maskinanläggningar

Entreprenören ska vidta de åtgärder som enligt EU:s hissdirektiv, maskindirektiv och direktiv om tryckbärande anordningar ankommer på tillverkaren. CE-märkning ska vara utförd och försäkran om överensstämmelse ska föreligga senast vid slutbesiktning, eller om så avtalats, efter avslutad provdrift eller tidigare ibruktagande.

Riskbedömning ska utföras fortlöpande under projektering, utförande och provning, och resultatet ska delges beställaren.

AFC/AFD.187 Registrering enligt elsäkerhetslagen

Elentreprenör i uppdraget ska:

- vara behörig,
- registrerad hos Elsäkerhetsverket, registreringen ska innefatta arbeten avseende högspänning över 1 000 V.
- inneha system för egenkontroll

Om elentreprenör utgörs av en UE gäller att:

- Beställarens avtalspart tar ansvar för kontrollen
- Beställaren kan kräva in underlag som styrker att UE har rätt behörighet
- egenkontrollprogram ska finnas hos elentreprenören.

Elentreprenörens egenkontrollprogram samt övriga handlingar enligt elsäkerhetslagen ska på anmodan visas upp för beställaren.

AFC/AFD.2 Utförande

AFC/AFD.21 Kvalitetsangivelser

Se AMA AF 12.

Senaste utgåvan av SIS och AMA ska om inget annat anges i Avropsförfrågan gälla för uppdrag.

Allt material ska vara nytt om annat inte sägs i Avropsförfrågan.

Samtliga brand- och ljudtätningar ska utföras av en för arbetet auktoriserad entreprenör. Mätningar ska i förekommande fall markeras på ritning och överlämnas till beställaren.

Där inget annat framgår av beskrivning eller ritning ska angivet fabriks arbetsbeskrivning eller montageanvisning gälla.

Om det i Avropsförfrågan anges namngiven vara och/eller fabrikat med tillägget "eller likvärdigt" ska beställaren ensam ha rätten att bedöma likvärdigheten. Vid bedömningen av likvärdigheten kommer hänsyn att tas till utseende (kulör, ytstruktur m m), samt faktorer som prestanda, miljöegenskaper, livslängd, drift- och underhåll samt härtill hörande kostnader.

Entreprenören får inte utan beställarens skriftliga godkännande göra utbyte till annat arbetsutförande eller annan vara än vad som anges i Avropsförfrågan.

Entreprenören svarar för samtliga kostnader, som uppkommer i samband med eventuellt utbyte inklusive beställarens kostnader för utvärdering. Om utbyte föranleder ändringar eller kompletteringar av handlingar, svarar entreprenören även för samtliga kostnader som uppkommer i samband härmed.

AFC/AFD.22 Kvalitets- och miljöarbete

Entreprenören ska aktivt medverka i beställarens kvalitets- och miljöarbete, bl.a. genom att välja miljövänliga produkter, se AFC/AFD.151, arbetsmetoder och utrustning samt hantera avfall – i synnerhet farligt avfall – på rätt sätt, se AFG.

AFC/AFD.221 Kvalitetsledning

Entreprenören ska bedriva ett systematiskt kvalitetsledningsarbete och ha ett dokumenterat kvalitetsledningssystem. För att uppfylla kravet måste systemet minst innehålla följande.

- Kvalitetspolicy för verksamheten
- Rutiner för internrevision och egenkontroll
- Avvikelsehantering och förebyggande åtgärder för dessa
- Beskrivning av hur man systematiskt arbetar med att hålla en hög kundnöjdhet
- Namn på kvalitetsansvarig för systemet

Anbudsgivare som är certifierade enligt ISO9001, FR2000, BFK9 eller EIO Q uppfyller kravet.

AFC/AFD.222 Miljöledning

Entreprenören ska bedriva ett systematiskt miljöledningsarbete och ha ett dokumenterat miljöledningssystem för verksamheten som minst omfattar följande.

- Miljöpolicy
- Rutiner för internrevision och egenkontroll
- Avvikelsehantering och förebyggande åtgärder för dessa
- Beskrivning över hur kunskap om nya riktlinjer och krav inom miljöområdet sprids hos entreprenören.
- Namn på miljöansvarig för systemet

Anbudsgivare som är certifierade enligt ISO 14001, EMAS eller EIO Q uppfyller kravet på miljöarbete.

AFC/AFD.224 Entreprenörens kvalitets- och miljöplan

Entreprenören ska upprätta kvalitets- och miljöplan i enlighet med ABT 06 och AB04 kap 2 § 2 om så fodras för det enskilda uppdragets utförande och anges i Avropsförfrågan.

Med tillägg till AB 04/ABT 06 2 kap. 2 § föreskrivs följande.

Om entreprenörens egenkontroll i kvalitets- och miljöplan inte utförs i nödvändig/tillräcklig omfattning kommer beställaren på entreprenörens bekostnad att utföra kontroller.

AFC/AFD.2241 Entreprenörens kvalitetsplan

I Avropsförfrågan anges om entreprenören ska utarbeta och till beställaren överlämna kvalitetsplan.

Begärs kvalitetsplan ska, om inte annat sägs, följande gälla.

Entreprenör ska lämna en övergripande kvalitetsplan som i tillämpliga delar omfattar alla element enligt SS-ISO 9001, anpassade till entreprenadens förutsättningar. Innehållet ska vara sådant att det framgår hur entreprenören avser att säkerställa entreprenadens kvalitet.

Slutlig kvalitetsplan utarbetas i samråd med beställaren och bör i tillämpliga fall innehålla:

- projektgenomgång(ar)
- projektorganisation med ansvarsområden
- hantering av handlingar
- rutiner för inköp
- rutiner för produktionsstyrning
- rutiner för egenkontroll och provning
- rutiner för uppföljning av underentreprenörs kvalitetsplan
- rutiner för slutkontroll
- förslag till besiktningsplan
- förslag till rutin för uppföljning/revision av kvalitetsplan
- drift under garantitiden

Entreprenörens kvalitetsplan ska samordnas med av kontrollansvarig enligt PBL upprättad och lagligen godkänd kontrollplan enligt PBL.

Av kvalitetsplanen ska framgå hur entreprenören kommer att genomföra sin slutkontroll. Dokumenterad slutkontroll förutsätts föreligga före besiktningar.

Entreprenören ska upprätta en plan för dokumenterad egenkontroll, minst omfattande de arbetsmoment som är kopplade till BBR och BBK. Entreprenören och underentreprenörer ska redovisa system för och utföra egenkontroll under hela tiden projektet (entreprenaden) pågår, bestyrkt med protokoll, fotografier m.m. Detta material ska kontinuerligt redovisas samt sammanställas och överlämnas till beställaren vid slutbesiktningen.

AFC/AFD.2242 Entreprenörens miljöplan

I Avropsförfrågan anges om entreprenören ska utarbeta och till beställaren överlämna miljöplan samt omfattning av denna.

Begärs miljöplan ska, om inte annat sägs, följande gälla.

Entreprenörens miljöplan ska innehålla konkreta miljömål för entreprenaden med miljöprogram som beskriver hur miljömålen uppnås tillsammans med dokumentation av ansvaret för att uppnå miljömålen samt kontrollprogram för uppföljning av miljömålen.

Vid utförande av uppdrag ska i tillämpliga delar följande miljöpåverkande aktiviteter beaktas i miljöplanen. Se även AFG.82 och AFG.83.

- Byggskedet planeras så att etableringsytor minimeras och förläggs så att ytor som inte ska exploateras, eller hårdgöras, inte skadas.

- Hur farligt och miljöskadligt avfall omhändertas och lämnas till miljöriktig behandling. Har beställaren begärt verifikat, se AFG.82, ska sådant lämnas.
- Plan för källsortering av bygg- och rivningsavfall upprättas.
- Plan för hantering eller val av oljor och kemikalier för att minska risken för utsläpp i mark och vatten.
- Lämpligt avfall återanvänds och återvinns.
- Hantering av avfallsfraktioner (källsortering – ingen deponi)
- Före byggstart upprättas plan för täckning av material och konstruktion under byggtid.
- Inbyggt material och produkter dokumenteras med avseende på innehåll och lokalisering.
- Avfall minimeras genom att prioritera flergångsemballage.
- Avfall minimeras genom konfektionsbeställningar av byggmaterial.

AFC/AFD.23 ÄTA-arbeten

Med ändring av AB 04/ABT 06 kap. 2 §§ 6 och 7 föreskrivs följande.
Bestämmelserna stryks och ersätts av nedanstående text.

”ÄTA-arbete enligt § 3 eller § 4 i detta kapitel ska beställas skriftligen innan projektering eller utförande påbörjas. Entreprenören får inte påbörja utförande av ÄTA-arbete innan skriftlig beställning erhållits.”

Notering i byggmötesprotokoll och e-post, med godkänd prisuppgift, jämföras med skriftlig beställning.

Överlämnande av ritning eller PM som innebär ändringar eller tillägsarbete från Beställaren innebär inte att arbetet är beställt.”

Med ändring av AB 04/ABT 06 kap. 2 § 8 föreskrivs följande.
Bestämmelsen stryks och ersätts av nedanstående text.

”ÄTA-arbeten enligt § 3 eller § 4 i detta kapitel som har utförts utan skriftlig beställning berättigar inte till ersättning eller rätt till förlängd tid för entreprenaden enligt 4 kap. § 2, om inte sådan påföljd skulle vara synnerligen oskälig.”

Akut åtgärd

ÄTA-arbeten med anledning av akut åtgärd får och ska utföras omgående utan skriftlig beställning. Sådant arbete ska dock snarast efter utförandet anmälas skriftligt till beställaren.

Om skriftlig beställning

Notering i byggmötesprotokoll och e-post jämföras med skriftlig beställning.

Erhållande av ritning eller PM som innebär ändringar eller tillägsarbete innebär inte att arbetet är beställt.

AFC/AFD.24 Tillhandahållande av handlingar

AFC/AFD.241 Tillhandahållande av handlingar och uppgifter från beställaren under entreprenadtiden

Under entreprenadtiden tillhandahåller beställaren, i enlighet med vad som anges i Avropsförfrågan kopior av ritningar och beskrivning samt eventuellt utarbetade ändringsritningar. I normalfall tillhandahålls handlingarna digitalt.

AFC/AFD.242 Tillhandahållande av handlingar och uppgifter från entreprenören under entreprenadtiden

Ytterligare eller ändrade krav än nedan angivna kan framgå av Avropsförfrågan.

Entreprenören ska leverera de handlingar som specificeras i förfrågningsunderlaget eller dess bilagor.

Samtliga handlingar som entreprenören tillhandahåller beställaren ska vara på svenska om inte annat överenskommit.

Kvalitetsdokumentation ska innehålla kvalitetskontroll, varugarantier, förteckning över använda målningsmaterial etc. enligt vad som framgår under AFC/AFD.151 (SundaHus) och relationshandlingar ska utgöras av beskrivningar och ritningar.

Kvalitetsdokumentation, relationshandlingar samt drift- och underhållsinstruktioner ska överlämnas till beställaren genom att läggas in på iBinder i enlighet med beställarens vid var tid gällande Projekteringsanvisningar, Bilaga H "Digitala leveranser till och från förvaltning".

E överlämnar ritningar och beräkningar till beställaren för granskning avseende tillverkning och montering enligt föreskrifter i rambeskrivningar och på ritningar.

Leveranstider för handlingar

Entreprenören ska tillhandahålla beställaren följande handlingar och uppgifter senast enligt följande, om inget annat anges i Avropsförfrågan.

A. Vid tecknandet av ramavtal.

- Försäkringsbrev enligt AFC/AFD.54

B. Inom tio (10) arbetsdagar från beställningsskrivelse

- Trafikanordningsplan för tillfällig trafikreglering enligt AFC/AFD.135 (om arbetet berör allmän platsmark)
- Projektanpassad kvalitetsplan enligt AFC/AFD.224
- Projektanpassad miljöplan enligt AFC/AFD.224
- Tillståndsansvarig enligt AFC/AFD.5512
- Samordningsansvarig enligt AFC/AFD.5513
- Säkerhet enligt AFC/AFD.63
- Avfallsplan enligt AFG.82
- Intyg på utbildning, kompetens och erfarenhet för BAS-P enligt AFC/AFD.1832.
- Intyg på utbildning, kompetens och erfarenhet för BAS-U i enlighet med AFC/AFD.1833
- Personbiträdesavtal. Entreprenören kan komma att behöva vara personuppgiftsbiträde i enlighet med EU:s dataskyddsförordning (EU) 2016/679). Personuppgiftsbiträdesavtal utformas i enlighet med de mallar som tagits fram av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

C. Innan etablering på arbetsplats

- Arbetsmiljöplan enligt AFC/AFD.1831
  - APD-plan enligt AFG.111
- D. Innan arbetena påbörjas
- Uppgift om underentreprenör, se AFC/AFD.35 – om ej känd vid detta tillfälle, innan tillkommande underentreprenör påbörjar sina arbeten.
  - Tidplan enligt AFC/AFD.41
  - Brandskydds- och utrymningsanvisningar enligt AFC/AFD.55.
- E. Granskningshandling ska tillställas av beställaren utsedd(a) granskningsansvarig(a) för granskning senast tio (10) arbetsdagar före det aktuella arbetets utförande. Beställarens granskningstid är tio (10) arbetsdagar.
- F. Bevis om förnyad försäkring ska överlämnas till beställaren senast fem (5) arbetsdagar före det att försäkring löper ut.
- G. 10 arbetsdagar före slutbesiktning överlämnas kompletta handlingar såsom tekniska handlingar, ansökningshandlingar, relationshandlingar, drift- och underhållsinstruktioner och miljö- och kvalitetsdokumentation. Se vidare AFC/AFD.713.
- H. Senast vid slutbesiktning
- Handlingar enligt AFC/AFD.181 och AFC/AFD.185
  - Handlingar enligt AFC/AFD.2241 och AFC/AFD.2242.
  - Handlingar enligt AFC/AFD.472

Användning av lätta och tunga fordon, som berörs av kraven enligt AFG.36, ska dokumenteras och vid anmodan kunna redovisas i en förteckning (fordonstyp, märke, modell, registreringsnummer och utsläppsklass dvs Euroklass).

Använda drivmedel som berörs av kraven enligt AFG.36 ska dokumenteras och vid anmodan kunna redovisas i en förteckning.

AFC/AFD.25 Beställarens krav på sekretess

Personal hos entreprenören som utför uppdrag för beställaren kan få del av uppgifter som beställaren är skyldig att hålla hemliga enligt Offentlighets- och Sekretesslagen (SFS 2009:400). Uppgifter som är särskilt känsliga är sådana som rör tredje man såsom elever i skolor, brukare och klienter inom socialtjänst, vård och omsorg inklusive deras och anhörigas levnadsomständigheter.

Entreprenören förbinder sig att säkerställa att personal inte, utan skriftligt medgivande, yppar eller på annat sätt lämnar ut uppgifter, dokument eller annat material som erhållits under uppdragets utförande och som omfattas av sekretess enligt OSL till annan än till behörig företrädare för beställaren.

Entreprenören ska säkerställa att personal som kommer att utföra arbetsuppgifter där uppgifter som omfattas av sekretess enligt OSL kan förekomma är informerad om sekretessreglernas innehåll. På beställarens begäran ska entreprenören upprätta en skriftlig sekretessförbindelse med berörd personal inklusive underleverantörer.

Dokument eller andra informationsbärare med sekretessbelagd information som kommit i entreprenörens besittning under uppdraget ska återlämnas till beställaren senast när uppdraget upphör.

Ovanstående är inte avsett att inskränka enskildas grundlagsskyddade yttrande- och meddelarfrihet.

AFC/AFD.26 Information

AFC/AFD.262 Beställarens informationsverksamhet

Beställaren svarar för samtliga kontakter med media.

AFC/AFD.263 Information till fastighetsägare, boende m fl

Vid arbeten som berör beställarens externa hyresgäster ska dessa meddelas genom entreprenörens försorg på sätt som framgår av Hyreslagen (Jordabalken 12 kap.).

Vid arbeten som berör externa fastighetsägare eller beställarens interna hyresgäster ska dessa meddelas genom entreprenörens försorg minst fem (5) dagar före arbetets utförande om inte annat överenskoms med beställaren eller då arbetet avser akut åtgärd.

AFC/AFD.264 Information till väghållare m fl

Entreprenören ska meddela väghållare om arbeten som kan vara till hinder för trafik i så god tid att denne hinner vidta nödvändiga åtgärder.

AFC/AFD.27 Underrättelser om avvikelser o d

Underrättelse enligt AB 04 kap. 2 § 9 / ABT 06 kap. 2 § 10 ska lämnas skriftligen.

AFC/AFD.28 Entreprenörens kontroll

Se AMA AF 12.

Beställaren kan i Avropsförfrågan komma att ange bl.a.

- Övergripande krav på kontroll av projektering
- Om verifiering enligt BBR ska utföras i projektering
- Om beställaren vill närvara vid kontroller som sker utanför arbetsplatsen

Föreskrift i AMA AF 12 gäller om annat inte anges i Avropsförfrågan.

Beställaren kan i Avropsförfrågan, med eller utan justeringar, komma att åberopa följande text angående entreprenörens kontroll.

”Entreprenören ska i tidplanen ange tidpunkt för sådan egenprovning och funktionskontroll som anges i entreprenadhandlingarna och vars syfte är att verifiera att ställda krav är uppfyllda, särskilt ur energiförbrukningshänseende.”

Beställaren ska kallas minst tio (10) arbetsdagar före planerad provning/kontroll.

Entreprenören ska före varje arbetsmoment kunna uppvisa planerad egenkontroll och ska efter dess genomförande snarast lämna intyg och protokoll över utförd provning/kontroll till beställaren.

Vid provning/kontroll av funktion för vilken en eller flera entreprenörer ansvarar och är delaktiga i funktionskedjan, ska samtliga berörda entreprenörer delta och bestyrka provningen/kontrollen för fullt färdig funktion. Entreprenören ansvarar för att så sker.

AFC/AFD.3 Organisation

AFC/AFD.31 Beställarens organisation

AFC/AFD.311 Beställarens ombud

Anges i Avropsförfrågan.

AFC/AFD.312 Beställarens projektledare m fl

Anges i Avropsförfrågan.

AFC/AFD.313 Beställarens kontrollant

Anges i Avropsförfrågan med person- och kontaktuppgifter samt med eventuell annan behörighet än som anges i AB 04/ABT 06 kap. 3 § 5.

AFC/AFD.314 Beställarens kvalitetsansvarige

Anges i Avropsförfrågan.

AFC/AFD.315 Beställarens miljöansvarige

Anges i Avropsförfrågan.

AFC/AFD.316 Beställarens informationsansvarige

Beställarens kommunikatör om annat inte anges i Avropsförfrågan.

AFC/AFD.318 Beställarens övriga befattningshavare

Kontaktuppgifter till förvaltare, fastighetsingenjörer m.fl. anges i Avropsförfrågan.

AFC/AFD.32 Entreprenörens organisation

AFC/AFD.321 Entreprenörens ombud

Entreprenörens ombud för ramavtalet anges i anbudet.

Entreprenörens kontaktperson för avrop

Anges senast vid undertecknande av ramavtal. Det är av synnerlig vikt att entreprenören meddelar beställaren om angiven person byts ut, förändring sker av kontaktuppgift (särskilt e-post) etc., se AFC/AFD.43.

AFC/AFD.33 Möten

Samtliga möten ska hållas och protokollföras på svenska.

Möten för avtalsuppföljning, se AFC/AFD.115. Entreprenör ska om inget annat sägs närvara med ombud och övrig för uppdrag relevant personal såsom Produktionschef/servicechef/projektledare.

AFC/AFD.331 Startmöte

Efter avtalstecknande kommer ett (1) startmöte för ramavtalet att genomföras hos beställaren i syfte att klargöra och överföra information om t ex behörighet,

säkerhet och överenskommelser m.m. Från entreprenören ska i anbudet angiven Produktionschef/servicechef/projektledare och ombudet delta. Parterna svarar för egna kostnader för deltagande i detta möte.

Vid större avrop kan särskilt startmöte vara nödvändigt före uppdragsstart. Beställaren anger i så fall detta i Avropsförfrågan och kallar berörda samt protokollför dessa möten.

AFC/AFD.332 Projekteringsmöten

Vid mer omfattande avrop kan projekteringsmöten vara nödvändiga. Behov av projekteringsmöten anges i Avropsförfrågan. Protokoll förs av beställaren. Parterna svarar för egna kostnader vid deltagande i dessa möten.

AFC/AFD.333 Byggmöten

Se AMA AF 12.

Vid mer omfattande avrop kan byggmöten vara nödvändiga. Behov av byggmöten anges i Avropsförfrågan. Protokoll förs av beställaren.

Parterna svarar för egna kostnader vid deltagande i dessa möten.

AFC/AFD.34 Arbetsledning och anställda/Projektledning, arbetsledning och anställda

Allt arbete ska utföras av för ändamålet utbildad personal, kvalificerad genom kunskap och praktisk erfarenhet, försedd med nödvändiga instruktioner/föreskrifter och med stöd inom sin organisation som möjliggör att de erforderliga arbetena kan utföras på ett säkert sätt. Entreprenören ska på anmodan kunna uppvisa yrkesbevis, gesällbrev eller motsvarande för personalen.

Anbudsgivare ska förfoga över samtliga organisationsroller i enlighet med AFA.4.

Eftersom berörda arbeten delvis bedrivs i lokaler med pågående verksamhet ställs stora krav på personalens anpassningsförmåga och smidighet. Om inte annat överenskommit från fall till fall åvilar det entreprenörens arbetsledning att dagligen övervaka arbetsplatsen och hålla kontakt med beställaren.

Anställda med kundkontakter ska förstå och tala svenska. Vid utförande av arbete ska det vidare alltid finnas minst en personal som behärskar svenska i tal och skrift på plats där arbetet utförs.

Om någon i entreprenörens personal ej upprätthåller rätt kvalitetsnivå på det administrativa eller tekniska utförandet eller att verksamhetspersonal bemöts på ett dåligt sätt, och om det kvarstår efter skriftligt påpekande från beställaren har beställaren rätt att få berörd personal utbytt omgående. Entreprenören är vidare skyldig att utan oskäligt dröjsmål byta ut sådan personal vilken beställaren anser sakna tillräcklig kompetens eller med vilken beställaren anser sig ha samarbetssvårigheter. Skulle entreprenören brista i detta avseende ska det alltid anses som ett väsentligt avtalsbrott.

AFC/AFD.342 Arbetsledning

Entreprenören ska vid genomförande av uppdrag endast använda Produktionschef/servicechef/projektledare som har minst tre (3) års erfarenhet av denna roll.

I handling 07.2 används benämning Projektledare som motsvarar Produktionschef/servicechef/projektledare.

De namngivna personer anbudsgivaren offererat i sitt Avropssvar ska vara verksamma i uppdraget/avropet.

I Avropssvaret namngiven produktionschef/servicechef /projektledare och Ledande montör får inte bytas ut utan skriftligt godkännande från beställaren.

Produktionschef/servicechef/projektledare alternativt Ledande montör ska vara anträffbar per telefon under arbetstid eller på annan tid då arbete pågår.

AFC/AFD.343 Allmänna bestämmelser om legitimationsplikt och närvaroredovisning, ID06

Se AMA AF 12.

AFC/AFD.345 Elektronisk personalliggare

Entreprenören ska överta samtliga skyldigheter avseende elektronisk personalliggare enligt 39 kap. 11b och 12 §§ samt 7 kap. 2a och 4 §§ skatteförfarandelagen. Beroende på omständigheterna kan ett avrop från ramavtalet innebära att den byggverksamhet som utförs enligt avropet kan ge upphov till en byggarbetsplats som är anmälningsskyldig enligt reglerna för personalliggare. Lagen tillämpas om den sammanlagda kostnaden för byggverksamheten på en arbetsplats kan antas uppgå till över fyra prisbasbelopp.

AFC/AFD.346 Anställda

AFC/AFD.35 Underentreprenörer

Beställaren anger i Avropsförfrågan om val av underentreprenör eller konsult ska ske i samverkan och godkännas av beställaren. Godkännande får bara nekas om beställaren har sakliga skäl.

Entreprenören ska till beställaren skriftligen uppge namn på, kontaktuppgifter till, organisationsnummer och legala ställföreträdare för de underentreprenörer som ska delta i entreprenadarbetena. Uppgifterna ska lämnas innan entreprenören påbörjar entreprenadarbetena i den mån underentreprenörerna är kända vid den tidpunkten och redan i Avropssvar om så är möjligt.

Beställaren ska tillställas samma uppgifter för alla nya underentreprenörer som entreprenören därefter engagerar för arbetenas utförande. Sådan underleverantör får inte påbörja arbete i entreprenaden innan uppgifterna är lämnade. Se även AFC/AFD.42.

Endast företag som fullgjort sina skyldigheter gentemot stat och kommun får anlitas som underentreprenör och leverantörer av varor och tjänster. Underentreprenör får vidare inte vara föremål för omständigheter enligt 13 kap. 1–3 §§ LOU. Utbyte av namngiven underentreprenör får inte ske utan beställarens skriftliga medgivande.

Entreprenören ska hos Skatteverket kontrollera att underentreprenör fullgör sina skyldigheter enligt lag och avtal, t.ex. avseende momsregistrering, inbetalning av socialförsäkringsavgifter och skatter. Kontroll ska utföras före avtalsskrivning med underentreprenör. Skriftlig redovisning ska överlämnas till beställaren på begäran.

Entreprenören ansvarar för att kontrollen är genomförd enligt Skatteverkets förebyggande arbete mot svart arbetskraft, s.k. prevision.

Entreprenören ska, efter skriftlig anmaning därom från beställaren, säga upp avtal med underentreprenör/underleverantör vilken blir föremål för omständigheter i 13 kap. 1-3 §§ LOU förutsatt att avvikelserna är av väsentlig natur. Inga kostnader i samband med uppsägningen av avtalet ska ersättas av beställaren.

I de fall entreprenören anlitar konsulter via bemanningsföretag ska entreprenören ansvara för dessa konsulter på samma sätt som för underentreprenör.

AFC/AFD.36 Beställarens kontroll

Entreprenören ska tillse att beställaren ges rätt att utöva kontroll av arbete även utanför arbetsområde hos underentreprenör eller leverantör.

Beställaren kan i Avropsförfrågan, med eller utan justeringar, komma att åberopa följande text angående beställarens kontroll.

AB 04/ABT 06 kap. 3 § 5 ska gälla med följande tillägg:

Entreprenören ska avtala om rätt för beställaren till kontroll på fabrik vid tillverkning eller före leverans av fabriksstillverkade komponenter. Kravet gäller även underentreprenörer.

Föreskrivna materialprovningar ska vara klara och godkända innan respektive material byggs in i projektet. Samtliga provningar ska vara med i kostnadskalkyl för projektet.

Beställarens kontrollant har rätt att närvara vid de provningar som entreprenören utför inom eller utanför arbetsområdet och ska meddelas om sådan kontroll i god tid.

AFC/AFD.37 Samordning

AFC/AFD.371 Samordning av arbeten

Beställaren anger i Avropsförfrågan om behov av samordning på arbetsplatsen föreligger och vem samordningsansvaret ska åligga.

Med ändring av AB 04/ABT06 kap. 3 § 9 ska entreprenören, i förekommande fall överta den samordning som åvilar beställaren.

Entreprenören ska svara för att hans egna arbeten samordnas med beställarens och med sidoentreprenörernas liksom för att deras arbeten samordnas med varandra, så att arbeten kan utföras och färdigställas enligt tidplan. Uppgiften innefattar även sådan samordning som inte direkt påverkar färdigställande enligt tidplan.

Entreprenören ska härvid kalla till erforderliga samordningsmöten och svara för protokollföring härifrån.

Entreprenören ska tillse att samordna sina arbeten med andra entreprenörer på så sätt att så lite störningar som möjligt åsamkas såväl verksamheten som andra entreprenörer.

AFC/AFD.38 Dagbok

Se AMA AF 12.

Dagbok ska föras dagligen av entreprenören och delges beställaren minst en gång per vecka. Dagboken ska vara läslig och skriven på svenska samt levereras digitalt.

Utöver i AMA AF 12 angivna uppgifter ska dagbok innehålla uppgifter om:

15. Påträffade ledningar och kablar
16. Avvikelse från tidplan och orsak därtill
17. Utförda förbesiktningar

I dagbok anförd notering utgör inte skriftlig anmälan enligt AB 04/ABT 06 om ÄTA-arbete, behov av tidsförlängning eller annat liknande förhållande.

Entreprenören kan föra förenklad dagbok eller helt slippa krav på att föra dagbok om så anges i Avropsförfrågan eller annars överenskoms med beställaren. Förenklad dagbok ska innehålla avvikande förutsättningar och andra omständigheter av betydelse.

AFC/AFD.4 Tider

Avtalstid för ramavtal

Ramavtalet träder i kraft samma dag båda parter undertecknat det och gäller två år från detta datum. Avtalet upphör att gälla vid avtalstidens slut utan föregående uppsägning.

Förlängningsoption

Beställaren har rätt att ensidigt förlänga avtalstiden med oförändrade villkor för maximalt tolv (12) månader i taget. Den sammanlagda tiden för avtalet får dock inte överstiga fyra (4) år. Eventuell förlängning av avtalet sker genom beställarens skriftliga begäran.

Beställaren har rätt att inte förlänga ramavtal med enskild entreprenör som inte uppfyller krav enligt AFB.51 och AFB.52 med underliggande koder och/eller är föremål för påföljd enligt AFD.43.

Uppdrag utanför avtalets giltighetstid

Att ramavtalet har upphört att gälla påverkar inte giltigheten av uppdrag som avropats (beställts) och accepterats under ramavtalets giltighetstid. Avrop (beställningar) kan inte göras efter det att ramavtalets avtalsperiod har upphört. Detta hindrar inte att avropat (beställt) uppdrag utförs vid en senare tidpunkt, under förutsättning att uppdraget avropats och accepterats inom ramavtalets giltighetstid.

AFC/AFD.41 Tidplan

Entreprenören ska utföra planering i samråd med beställaren. Tidplan upprättas av entreprenören inför respektive uppdrag om så anges i Avropsförfrågan. Beställaren kan i Avropsförfrågan ställa krav på redovisning av särskilda aktiviteter och redovisningssätt.

Senast två dagar före påbörjande av arbete, eller enligt överenskommelse, ska entreprenören överlämna begärd tidplan till beställaren. Tidplanen ska vara samordnad med eventuellt berörda lokalnyttjare om annat inte anges i Avropsförfrågan.

AFC/AFD.42 Igångsättningstid

Igångsättningstid anges i Avropsförfrågan eller bestäms – om den inte anges i Avropsförfrågan – i samråd.

Entreprenören får inte påbörja entreprenadarbeten innan uppgifter om eventuella underentreprenörer lämnats till beställaren enligt vad som sägs under AFC/AFD.35.

Inställelsetid för akut åtgärd

Vid akut åtgärd helgfria vardagar mellan klockan 07.00 – 16.00 ska entreprenören inställa sig utan dröjsmål och senast inom en (1) timme från beställning.

AFC/AFD.43 Avrop

Förvaltningar som har behörighet att avropa på avtalet, se AFA.12.

Avropsordning

Avrop kommer att ske enligt följande:

- För avrop som senast vid avropstillfället budgeterats eller uppskattats till att uppgå till maximalt 300.000 kr kommer avrop göras till entreprenör som rangordnats som nummer ett i ramavtalet. Om inte nummer ett har möjlighet att utföra uppdraget går det vidare till entreprenör nummer två osv.
- För avrop som senast vid avropstillfället budgeterats eller uppskattats till att uppgå till mellan 300.000 SEK – 3.000.000 SEK kommer avrop ske genom förnyad konkurrensutsättning mellan entreprenörer som tecknat ramavtal.

Avropsförfarande

Gemensamma bestämmelser för avrop

Beställaren genomför normalt Avropsförfrågan via e-post och i undantagsfall via telefon (akuta åtgärder). Vid förnyad konkurrensutsättning använder beställaren normalt verktyget iBinder för kommunikation.

Entreprenören ansvarar för att kontaktuppgifter till dennes kontaktperson för avrop är ständigt aktuella och att kontaktpersonen är nåbar samt att om denne tillfälligt är förhindrad att ta emot Avropsförfrågningar, att hänvisning finns till alternativ kontaktperson.

Hänvisning bör lämnas minst via e-post. När beställaren genomför avrop via e-post görs ingen efterforskning om entreprenör via sin kontaktperson inte svarar på e-post. Kan kontaktperson inte nås har beställaren rätt att utesluta entreprenören från avropet.

I Avropsförfrågan klarläggs avropat uppdrags avgränsningar, såsom t.ex. omfattning, krav, arbetsutförande, materialval, omfattning av projektering etc. Entreprenören ska vid avrop erbjuda de tjänster som omfattas av ramavtalet på avtalade villkor inklusive arvoden m.m.

Påföljder vid uteblivet svar på Avropsförfrågan m.m.

Upprepade tillfällen av uteblivet svar på avrop, vägran eller oförmåga att leverera tjänster som omfattas av ramavtalet till de priser som avtalats samt överfakturerings, leder till att entreprenören antingen flyttas ner i rangordning till att hamna sist under sex månader (om avrop på rangordning) samt exkluderas från deltagande vid förnyad konkurrensutsättning under sex månader.

Samma sak gäller om entreprenören vid upprepade tillfällen betalar skatter och avgifter senare än ordinarie förfallodagar.

Samma som ovan gäller även om entreprenören vid upprepade tillfällen inte utför sitt uppdrag enligt kontraktshandlingarna även om vardera händelsen i sig själv inte är väsentlig.

Kan entreprenören inte erbjuda likvärdig produktionschef/servicechef/projektledare och Ledande montör vid begäran om utbyte (se AFC/AFD.342) kommer entreprenören inte att erhålla Avropsförfrågningar intill dess att likvärdig ersättare konstaterats föreligga.

Vid allvarliga avvikelser kan reglerna om hävning av ramavtalet bli tillämpliga (se AFC/AFD.8).

Häver beställaren ett utförande av uppdrag har beställaren rätt att exkludera den entreprenör vars uppdrag har hävts från det nya avrop som syftar till att utföra det uppdrag som blivit föremål för hävning.

Avrop enligt rangordning

För avrop där rangordning tillämpas kan följande handlingar komma att överlämnas:

- Kompletterande AF-del
- Teknisk beskrivning
- Ritning/-ar
- Påbörjad arbetsmiljöplan
- Start-, del-, och färdigställandetider

Vid behov kan ovanstående kompletteras med en genomgång på plats.

Entreprenören ska inom två arbetsdagar från det att han tillställts Avropsförfrågan återkomma om denne kan åta sig uppdraget med ett Avropssvar alternativt tacka nej.

Om entreprenör 1 inte återkommer inom två arbetsdagar från Avropsförfrågan eller tackar nej har beställaren rätt att tillställa förfrågan till entreprenör med nr 2 i rangordningen osv på motsvarande sätt i fallande rangordning.

Entreprenören upprättar därefter tidplan för utförandet av arbetena samt, om så begärts i Avropsförfrågan en budget. Dessa handlingar överlämnas skriftligen med underskrift av entreprenörens ombud.

Lämnar entreprenören en budget som beställaren – på objektiva grunder – anser är oskälig äger beställaren rätt att tillfråga nästa entreprenör i rangordningen.

Beställaren upprättar härefter skriftlig beställning (Beställningsskrivelse).

Avrop med förnyad konkurrensutsättning

Vid förnyad konkurrensutsättning bjuds samtliga entreprenörer som erhållit ramavtal in att på nytt lämna anbud genom skriftlig inbjudan – en Avropsförfrågan. Den skickas i normalfallet via e-post genom beställarens verktyg iBinder.

Anvisningar för Avropssvar framgår av avropet. Skälig tid sätts av för Avropssvar beroende på uppdragets komplexitet. Avropssvar som inkommer efter utsatt tid kommer inte att tas upp till prövning.

Föranleder avrop frågor som beställaren bedömer kan komma att påverka avropssvaren kommer svar på frågan att meddelas samtliga ramavtalsentreprenörer skriftligt och samtidigt.

Krav i Avropsförfrågan kompletterar avtalade villkor i ramavtalet. Kriterier för tilldelning av avrop efter förnyad konkurrensutsättning kan komma att vara något eller några av nedanstående kriterier (viktade efter beställarens val). Vilken/vilka som brukas vid aktuellt avrop kommer att anges i Avropsförfrågan:

- Pris
- Tid
- Referenser
- Kvalitet/miljöegenskaper
- Genomförandebeskrivning

För avrop genom förnyad konkurrensutsättning kan följande handlingar och föreskrifter komma att utsändas till de antagna ramavtalsleverantörerna:

- Kompletterande AF
- Teknisk beskrivning
- Mängdförteckning
- Ritning/-ar
- Påbörjad arbetsmiljöplan
- Start-, del-, och färdigställandetider

Vid behov kan ovanstående kompletteras med en genomgång på plats.

Beställaren upprättar efter tilldelning Beställningsskrivelse.

AFC/AFD.44 Deltider
Anges, om förekommande, i Avropsförfrågan.

AFC/AFD.45 Färdigställandetider
Krav på särskild färdigställandetid kan komma att anges i Avropsförfrågan.

Om så ej sker, ska uppdrag ska vara färdigställda enligt överenskommelse mellan parterna. Om överenskommelse inte träffats om färdigställandetid gäller att uppdrag ska vara färdigställda snarast möjligt. Om överenskommelse inte kan träffas, äger beställaren rätt att återkalla skett avrop.

Påbörjade uppdrag ska utföras i en följd utan avbrott.

AFC/AFD.46 Förändring av kontraktstiden

Underrättelse enligt AB 04/ABT 06 kap. 4 § 4 ska lämnas skriftligen.

AFC/AFD.47 Garantitid

AFC/AFD.471 Garantitid för entreprenaden

Texten i AB 04/ABT 06 kap. 4 § 7 andra och tredje stycket utgår och ersätts med följande.

Garantitiden är fem (5) år för entreprenörens arbetsprestation/entreprenaden samt för material och varor. Även för av beställaren föreskrivet särskilt material eller särskild vara (fabrikat) är garantitiden fem (5) år. Om entreprenören har erhållit eller erhåller en längre garantitid för material eller vara, gäller denna längre garantitid även mellan entreprenören och beställaren.

AFC/AFD.472 Särskild varugaranti

Garantisedlar överlämnas till beställaren i samband med slutbesiktning. Samtliga garantiutfästelser ska vara förtecknade med uppgift om garantigivarens namn, adress och telefonnummer samt tidpunkt för respektive garantis utgång. Garantiutfästelserna ska vara utställd på eller transporterade på beställaren. Garantitiden ska gälla från och med godkänd slutbesiktning. Överlämnande av särskild garantiutfästelse inskränker ej entreprenörens ansvar.

Med tillägg till AB 04/ABT 06 kap. 4 § 7 och som komplement till AFC/AFD.471 ska särskild varugaranti gälla inklusive arbete och montage:

- Batterier till teleanläggningar 5 år
- HF-don 5 år
- Vitvaror 5 år

I övrigt ska entreprenören överlämna garantiutfästelser enligt branschpraxis från respektive tillverkare.

AFC/AFD.5 Ansvar och avhjälpande

Med tillägg till AB 04/ABT 06 kap. 5 § 9 och kap. 5 § 11 föreskrivs följande Nycklar och passerkort (motsvarande)

Entreprenören har ett strikt ansvar såväl för egen del som för underentreprenörer för att erhålla nycklar och passerkort (motsvarande) förvaras och hanteras på ett för beställaren betryggande sätt. Om erhållen nyckel etc. förvinner, svarar entreprenören för kostnaderna för byte av lås och låscylindrar, nödvändig bevakning, eventuella skador som uppstått till följd av nyckelförlusten m.m. i nödvändig omfattning.

Nycklar som utkvitterats ska återlämnas till beställaren senast vid entreprenadens slut om inget annat särskilt överenskommes. Entreprenören ansvarar för att genast anmäla förlust av nyckel till beställaren.

Med tillägg till AB 04/ABT 06 kap. 5 § 9 st. 2 och kap. 5 § 11 st. 1 föreskrivs följande
Larmanläggning

Entreprenören ansvarar för att larmanläggning hanteras i enlighet med givna instruktioner. Vid underlåtelse av detta som leder till inbrott eller uttryckning av bevakningsföretag eller räddningstjänst, svarar entreprenören för kostnaderna för exempelvis uttryckning och självrisk.

Med tillägg till AB 04/ABT 06 kap. 5 § 11 st. 1 föreskrivs följande.

Entreprenörer med ramavtal har inte rätt till någon form av ersättning om beställaren genomför separat upphandling för arbeten inom ramavtalsområdet eller om det skulle framkomma att beställaren gjort en felaktig bedömning av arbetets värde, såväl vid valet av avropsmetod som i frågan om ramavtalet gäller eller inte.

Med tillägg till AB 04/ABT 06 kap. 5 § 5, kap. 5 § 6 och kap. 7 § 11 föreskrivs följande.

Felaktig verifiering i egenkontroll

Framträder fel i arbete som genom egenkontroll har verifierats som kontraktsevenligt (entreprenören lämnar genom verifiering utfästelse om kontraktsevenligt utförande) ska sådana fel jämföras med dolda fel för vilka entreprenören svarar strikt under tio (10) år från garantitidens början. Detta oberoende av om fel hade kunnat upptäckas vid slutbesiktning.

AFC/AFD.51 Vite

AFC/AFD.511 Vite vid försening

Vid försening av uppdrag är beställaren berättigad att av entreprenören erhålla vite med ett belopp för varje påbörjad vecka varmed färdigställande av uppdraget i sin helhet blivit fördröjt.

Vitesbeloppet för respektive uppdrag anges i Avropsförfrågan. Med "kontraktssumman" nedan avses budget eller fast pris för avropet.

Har vitesbeloppet inte angetts i Avropsförfrågan uppgår vitet – för avrop som skett enligt rangordning - till 3 % av kontraktssumman per påbörjad vecka för respektive avrop, dock minst 1 000 kr/dag.

Har vitesbelopp inte bestämts för uppdrag som tilldelas efter förnyad konkurrensutsättning gäller i dessa fall att vid försening är beställaren berättigad att av entreprenören erhålla vite med ett belopp motsvarande 1 % av kontraktssumman för varje påbörjad vecka varmed färdigställande av uppdraget blivit försenat.

Med ändring av AB 04/ABT 06 kap. 5 § 3 st. 1 sista meningen föreskrivs följande.

Förseningskostnad hos sidoentreprenör

Utöver viten enligt AFC/AFD.511 gäller att beställaren är berättigad att få ersättning för förseningskostnader som uppstått hos sidoentreprenör och nyttjare.

AFC/AFD.518 Övriga viten

Med tillägg till AB 04/ABT06 kap. 5 § 11 föreskrivs följande.

Utöver och oavsett vad som sägs i denna bestämmelse ska beställaren anses vara drabbad av skada och berättigad att av entreprenören erhålla vite i nedanstående fall och med angivet vitesbelopp såvida annat belopp inte har bestämts i Avropsförfrågan. Beställaren är härutöver berättigad till skadestånd varvid vad som erhållits i vite ska avräknas.

Försenat avhjälpande av besiktning

Om entreprenören inte avhjälpel fel senast inom i AFD.57 föreskriven tid är beställaren berättigad att av entreprenören erhålla vite med ett belopp om 25 000 kr per påbörjad vecka varmed avhjälpandet fördröjts.

Uteblivna eller ej dokumenterade service- eller driftbesök

Vid uteblivna eller vid ej dokumenterade service- eller driftbesök under garantitiden, med omfattning i enlighet med kontraktshandlingarna, utgår vite med ett belopp om 15 000 kr för vart och ett av de uteblivna eller ej dokumenterade servicebesöken.

Ansvar för nycklar och passerkort

Förutom ersättning för de skador som uppstår kan vite komma att debiteras utöver skadekostnader med ett belopp om 10 000 kr per förlorad nyckel.

Beställaren ska anmäla anspråk på vite/kostnader som överstiger följskador till följd av borttappad nyckel senast inom tolv månader från tidpunkten när entreprenören anmälde förlust av nyckel.

Vite vid utebliven utbetalning av avtalsadministrationsavgift

Om avtalsadministrationsavgift inte utbetalas inom föreskriven tid äger Lunds kommun rätt att utkräva vite på 1 000 kr för varje hel kalenderdag tills utbetalning sker. Utebliven utbetalning av avtalsadministrationsavgift i mer än 20 arbetsdagar utgör ett avtalsbrott i väsentligt hänseende.

Skada på träd

Vite vid skada på vegetation

Uppkomna skador på befintliga träd ersätts enligt SLU "Ekonomisk värdering av återanskaffningskostnaden för träd" - Alnarpsmodellen 2.2, www.tradvardering.nu.

Vid skada som inte anmäls omedelbart till beställaren fördubblas vitesbeloppet.

Som skada betraktas även ingrepp som väsentligt förändrar trädens karaktär och sundhet, t.ex. fläkning, beskärning av större grenar eller skada på rötter.

Besiktningkostnader betalas av entreprenören.

AFC/AFD.53 Ansvar mot tredje man

Med ändring av AB 04/ABT 06 kap. 5 § 13 föreskrivs följande.

Entreprenören övertar fullt ut beställarens skadeståndsskyldighet gentemot tredje man och för skador enligt miljöbalken till följd av entreprenad.

Entreprenören ska utföra eller biträda kostnadsfritt i utredningen om beställaren så önskar.

AFC/AFD.531 Syn inom närliggande område

Se AMA AF 12.

Område där syn ska förrättas anges i Avropsförfrågan. I förekommande fall ska syn samordnas med syn enligt AFC/AFD.122. Protokoll upprättas av entreprenören och justeras av beställaren om beställaren inte har utsett synförrättare. Syn ska dokumenteras med färgfoton som bifogas protokollet. Vardera parten bär egen kostnad för syn.

AFC/AFD.532 Syn i lägenheter, lokaler m m

I Avropsförfrågan anges om beställare och entreprenör ska förrätta syn och i vilken omfattning i utrymmen där kvarboende och lokalnyttjare finns inom entreprenadgräns/fastighet. Protokoll upprättas av entreprenören och justeras av beställaren om beställaren inte har utsett synförrättare. Syn ska dokumenteras med färgfoton som bifogas protokollet.

Vardera parten bär egen kostnad för syn.

AFC/AFD.54 Försäkringar

Se AMA AF 12.

Försäkringarna ska tecknas och vidmakthållas. Bevis om att nedan nämnda försäkringar har tecknats/föreligger ska överlämnas till beställaren enligt AFC/AFD.242. Vid förnyelse ska bevis överlämnas senast en vecka före det att försäkringen går ut. I annat fall äger beställaren rätt att teckna försäkringen på entreprenörens bekostnad.

AFC/AFD.541 Försäkringar under garantitiden

Med ändring av AB 04 kap. 5 § 22 och ABT 06 kap. 5 § 23 föreskrivs följande.

Försäkringar ska tecknas och vidmakthållas så att de gäller under hela garantitiden.

AFC/AFD.542 Försäkring för särskilt riskfyllda arbeten

Se AMA AF 12.

Entreprenör ska tillse att dennes försäkring gäller även arbeten som enligt försäkringsbranschens definition av basomfattning för allriskförsäkring för entreprenadverksamheter benämns som särskilt riskfyllda arbeten om entreprenaden omfattar sådana arbeten.

Entreprenör ska dessutom tillse att de hjälpmedel som upptas under särskilt riskfyllda arbeten enligt ovan och som avses användas i entreprenaden är försäkrade till betryggande omfattning och belopp.

Entreprenören ska vidare komplettera sin ansvarsförsäkring att omfatta sådana arbeten som enligt ovan nämnda definition av basomfattning eller av beställaren i Avropsförfrågan definieras som särskilt riskfyllda.

Försäkringsbeloppet för ansvarsförsäkring avseende särskilt riskfyllda arbeten ska vara minst 200 prisbasbelopp.

AFC/AFD.543 Försäkring avseende befintlig egendom

AFC/AFD.5431 Försäkring avseende byggherrens befintliga egendom

Se AMA AF 12.

Försäkringsbeloppet för ansvarsförsäkring avseende särskilt riskfyllda arbeten ska vara minst 200 prisbasbelopp.

AFC/AFD.5432 Försäkring avseende egendom tillhörig nyttjanderättshavare som inte är konsument

Se AMA AF 12.

Försäkringsbeloppet för ansvarsförsäkring avseende särskilt riskfyllda arbeten ska vara minst 200 prisbasbelopp.

AFC/AFD.5433 Försäkring avseende egendom tillhörig nyttjanderättshavare som är konsument

Se AMA AF 12.

Försäkringsbeloppet för ansvarsförsäkring avseende särskilt riskfyllda arbeten ska vara minst 200 prisbasbelopp.

AFC/AFD.545 Byggherreansvarsförsäkring vid miljöskada

Entreprenören ska teckna ansvarsförsäkring för beställarens ansvar vid miljöskada (byggherreansvarsförsäkring). Försäkringen ska gälla under entreprenad- och garantitiden och gälla för ett försäkringsbelopp av minst 200 basbelopp. Självrisken ska vara högst tre basbelopp.

AFC/AFD.55 Ansvar för brandskydd

Beställaren överlåter brandskyddsansvaret på entreprenören, som alltså ansvarar för brandskyddsåtgärder i entreprenad.

AFC/AFD.551 Ansvar för brandfarliga heta arbeten

Se AMA AF 12.

AFC/AFD.5511 Beställarens tillståndsansvarige

Beställaren överlåter tillståndsansvaret till entreprenören.

AFC/AFD.5512 Entreprenörens tillståndsansvarige

Se AMA AF 12.

Tillståndsansvarig för heta arbeten ska framgå av varje Avropssvar.

AFC/AFD.5513 Samordning av tillståndsansvariga

Se AMA AF 12.

Entreprenören är samordningsansvarig.

AFC/AFD.57 Avhjälpande

Med ändring av AB 04/ABT 06 kap. 5 § 17 st. 2 föreskrivs att avhjälpande ska ske inom en (1) månad om överenskommelse om längre tid inte träffas.

Med tillägg till AB 04/ABT 06 kap. 5 § 17 föreskrivs att fel som uppträder efter godkännande av entreprenaden och som påverkar brukandet på avsett sätt av hela eller delar av entreprenaden samt medför väsentlig olägenhet för beställaren eller brukaren ska avhjälpas omedelbart.

AFC/AFD.58 Ansvar efter garantitiden

Flera fel av samma slag ska anses som ett fel.

Om så anges i Avropsförfrågan ska väsentligt fel anses föreligga om kostnaderna för att avhjälpa felet och en följdskada på grund av felet överstiger ett visst belopp. Beloppet anges i Avropsförfrågan.

AFC/AFD.6 Ekonomi

AFC/AFD.61 Ersättning

Ersättning ska inkludera administrativ avgift enligt AFC/AFD.13.

1. Fast pris

Skriftlig överenskommelse om ersättning träffas före utförandet om uppdraget så medger. Fast pris lämnas om så fordras i Avropsförfrågan.

2. Löpande räkning

På beställarens begäran i Avropsförfrågan ska entreprenören upprätta kostnadsbedömning/budget och tillställa beställaren detta i Avropssvaret.

Timpriser

Timpriser ska innefatta kostnader i enlighet med AB 04/ABT 06 kap. 6 § 9 punkt 2, 3, 4 (exklusive större hjälpmedel, se nedan), 6, 7 och 8.

Utöver vad som sägs om större allmänna arbeten och hjälpmedel samt entreprenörarvode ska avtalade timpriser omfatta ersättning för alla kostnader i uppdrag utom kostnader för material och varor.

Avtalade timpriser ska således omfatta exempelvis samtliga lönekostnader inklusive sociala avgifter, semesterersättning, pensionsbidrag etc., servicebil, kilometerersättning för servicebil, övriga resor, resekostnadsbidrag och traktamenten, arbetsledning, kostnader för försäkringar, handverktyg och mindre redskap, övriga omkostnader, räntor, centraladministration och vinst.

Ersättning utgår inte heller för:

1. Administration enligt eller i anledning av dessa administrativa föreskrifter (exempelvis möten)
2. Parkeringskostnader
3. Allmänna arbeten och hjälpmedel enligt AFG (exempelvis etablering, se dock nedan)

Ersättning för restid mellan entreprenörens arbetsställe och avropat objekt utgår inte.

Om arbete för vilket timpris gäller utförs av underentreprenör gäller avtalade timpriser mellan beställaren och entreprenören som maximalt pris för arbete som utförs av underentreprenör. Påslag enligt AB 04 /ABT 06 kap. 6 § 9 punkten 5 – 8 a) utgår således inte.

Allmänna hjälpmedel enligt AFG

Ersättning utgår, mot verifierad självkostnad, för större allmänna arbeten och hjälpmedel såsom grävmaskiner, traktorer, lastbilar, kranar, tryckluftsanläggningar, formvirke och särskilt uppförda ställningar, bodar etc. under förutsättning att

beställaren på förhand lämnat skriftlig acceptans om hjälpmedlets användande inklusive tiden för användande och/eller det allmänna arbetets utförande. Under samma förutsättning och på samma villkor utgår ersättning också för sådana mindre hjälpmedel som normalt sett inte ingår i en entreprenörs utrustning och som är nödvändiga för att ett uppdrag av särskild art ska kunna genomföras, till exempel avfuktning utrustning vid återställning efter översvämning. Kostnader för handverktyg och utrustning av bekvämlighetskaraktär, såsom mikrovågsugn, kaffekokare etc. ersätts inte.

Entreprenörarvode framgår av AFC/AFD.611.

Revision

Med tillägg till AB 04/ABT 06 kap. 6 § 10 punkt 4 föreskrivs följande.

Beställaren har rätt att genomföra revision i syfte att kontrollera att entreprenörens angivna mängder avseende nedlagd tid, material och andra resurser för utfört arbete stämmer överens med entreprenörens åtagande. Entreprenören ska på beställarens begäran tillhandahålla de dokument som behövs för att genomföra revisionen i den utsträckning som är nödvändig och som inte står i strid med lagstiftning.

AFC/AFD.611 Ersättning för ÄTA-arbeten

Med ändring av AB 04/ABT 06 kap. 6 § 6 styckena 2-4 föreskrivs följande.

Värdet av ÄTA-arbeten ska alltid beräknas utifrån avtalad debiteringsnorm, oberoende av eventuella ändringar av mängden arbeten och/eller ändrade förutsättningar för arbetet.

Före start av ÄTA-arbete ska entreprenören lämna ~~anbud~~ med ett fast pris. Till anbudet ska fogas en detaljerad materialspecifikation. För det fall det fasta priset inte accepteras ska, om beställaren så begär, arbetet utföras omgående och ersättas enligt löpande räkning med tillämpning av avtalade priser och påslag.

Beställaren äger även rätt att beställa ÄTA-arbeten utan tillämpning av ovan angivet anbuds-förfarande, varvid arbetet då ersätts enligt löpande räkning med tillämpning av avtalade priser och påslag.

Vid ÄTA-arbete gäller att timpriser enligt AB 04/ABT 06 kap. 6 § 9 p. 3 ska inkludera kostnader och arvode enligt punkterna 2, 4 (se dock nedan) och 6-8. Gällande timpriser framgår av ramavtal.

Entreprenörarvode för material, varor och underentreprenörer.

- Entreprenörarvode enligt punkt 8a för punkt 1 material och varor: 10 %
- Entreprenörarvode enligt punkt 8a för punkt 5 underentreprenör: 10 %
Ersättning utgår endast för underentreprenör som inte omfattas av ramavtalet.
- Entreprenörarvode enligt punkt 8b utgår ej

Kostnader för större hjälpmedel och entreprenörarvode

Har beställaren medgett entreprenören ersättning för större hjälpmedel såsom grävmaskiner, traktorer, lastbilar, kranar, tryckluftsanläggningar, formvirke och

särskilt uppförda ställningar enligt vad som sägs under AFC/AFD. 61 utgår entreprenörarvode enligt punkt 8a för punkt 4 hjälpmedel med 10 %.

Med ändring av AB 04/ABT 06 kap. 6 § 7 föreskrivs följande.

Å-priser och timpriser ska gälla för såväl tillkommande som avgående arbeten.

AFC/AFD.613 Ersättning för rese- och traktamentskostnader

Ersättning för rese- och traktamentskostnader utgår inte.

AFC/AFD.614 Ersättning för kostnadsändring (indexreglering)

Avtalade priser/arvoden ska vara fasta under avtalstiden.

Vid efterkommande avtalsförlängning äger entreprenören rätt till indexreglering enligt KPI, av ingivna å-priser för förlängningsperioderna – dock enkom med justering vid första förlängningen, dessa priser ska gälla för eventuella kommande förlängningar. Basmånad är månaden vilket ramavtalet ingicks.

De indexreglerade priserna/arvodena ska ha fastställts skriftligt för att få användas vid fakturering. Entreprenören ansvarar för att senast en (1) månad innan aktuell reglering ska träda i kraft anmäla ändrade kostnader. Kostnadsändringar uppkomna före sådan anmälan gjorts beaktas inte vid reglering.

För entreprenad/uppdrag med fast pris som tilldelats efter förnyad konkurrensutsättning ska samtliga priser gälla som fast pris utan indexreglering.

AFC/AFD.62 Betalning

Med avvikelse från AB 04/ABT 06 kap. 6 §§ 17 och 18 föreskrivs följande.

Godkänd faktura betalas inom 30 dagar efter ankomststämpling. Fakturor inkomna mellan den 15 juni och 31 juli förfaller dock till betalning först den 31 augusti. Beställaren har rätt att inte betala ostridigt belopp på felaktig faktura förrän stridigt belopp har krediterats. Eventuell dröjsmålsränta på ostridigt belopp utgår inte.

Med ändring av AB 04/ABT 06 kap. 6 §§ 12 och 15 föreskrivs följande.

Innehållet belopp utbetalas då entreprenaden har slutbesiktigats och godkänts samt samtliga fel antecknade i besiktningsprotokoll har åtgärdats och godkänts vid efterbesiktning.

AFC/AFD.621 Betalningsansvar

Beställarens betalningsansvar gäller enbart mot kontrakterad entreprenör. Överlåtelse av fakturor utan beställarens godkännande accepteras inte.

AFC/AFD.622 Betalningsplan

Vid förnyad konkurrensutsättning erläggs kontraktssumman enligt aktivitetsuppdelad och prestationsbunden betalningsplan som överenskommes mellan parterna.

Entreprenör tillhandahåller förslag till betalningsplan som överlämnas till beställaren i Avropssvar.

Betalningsplansplan ska upprättas enligt de grunder som anges i AB 04/ABT 06 kap. 6 §12. Betalningsplansplan ska justeras i förhållande till avstämning av tidplan.

AFC/AFD.623 Förskott

Förskottsbetalningar medges inte.

AFC/AFD.624 Fakturering

All fakturering ska ske genom elektronisk fakturering (e-faktura). Om inget annat överenskommes ska fakturering ske via PEPPOL-nätverket i format som är godkända av Lunds kommun, se:
<https://www.lund.se/foretagare/upphandling-och-inkop/fakturor-Lunds-kommun>

Entreprenören kan välja att kostnadsfritt registrera upp till 100 fakturor per år via kommunens fakturaportal.

Fakturering får ske högst en gång per månad per uppdrag/entreprenad. Samlingsfaktura accepteras endast efter särskild överenskommelse.

I de fallen omvänd skattskyldighet för byggtjänster gäller ska entreprenören inte fakturera mervärdesskatt.

Föreskrifter för utställande av faktura

Verifikat ska alltid medfölja faktura. Utöver vad som följer av lag ska minst följande framgå av fakturan.

- Beställarens handläggare: dennes referensnummer ska anges (SF-nummer, anges i fakturans adressfält med bokstäver och siffror i en följd utan mellanslag)
- Objektsnummer för fastighet
- Projektnummer alternativt arbetsordernummer
- Byggnad, lokal eller annan plats där arbetena har utförts
- Arbetets art (typ)
- Arbetes omfattning
- Tidigare fakturerat i entreprenaden
- Timlöneersättningar
- Specificerade kostnader för underentreprenör
- Materialspecifikation, jmf krav under AFC/AFD.151

Rev 2021-05-21

//

- Kontrolldokument avseende idrifttagning av elanläggning ska bifogas faktura om inget annat överenskommes//

Tillkommande föreskrifter för faktura avseende ÅTA-arbeten

Kostnader för material, underentreprenörer och hjälpmedel ska styrkas med fakturakopior. Samtliga underlag för ÅTA-arbeten ska redovisas med följande.

- Beställning i form av skriftlig beställning (ej om akut åtgärd)
- Godkänt ÅTA-arbete med hänvisning till beställning och redovisning av artikel, artikelnummer, mängder och arbetstid
- Separat underlag för eventuell granskning av skriftligt överenskomna kostnader för respektive ritning/handling om så överenskommits
- Verifikationer

Varje enskilt ÅTA-arbete ska verifieras med fakturakopia där ingående poster på faktura för det avsedda arbetet ska vara väl markerade.

Om så begärs i Avropsförfrågan ska entreprenör var 14:e dag som verifikation lämna in undertecknad tids- och materialrapport.

Om så begärs i Avropsförfrågan ska entreprenör på faktura specificera övriga kostnader såsom ackordslistor och tidkort.

Beställaren har rätt att returnera faktura för komplettering om uppgift enligt ovan saknas. För kostnader hänförliga till underentreprenör gäller samma krav som ovan.

Fakturerings-, expeditonsavgifter eller liknande får inte förekomma.

Övrigt

Den omständigheten att entreprenören har godkänt en faktura från underentreprenör, leverantör eller konsult innebär inte att fakturan ska anses vara en verifierad självkostnad och godkänd i förhållande till beställaren.

Beställaren ska innan fakturering sker ges tillfälle att granska faktura utställd på entreprenören inklusive underlag. Entreprenören ska, om beställaren så begär, förtydliga eller rätta faktura. Innan faktura ställs ut ska beställaren även i övrigt i god tid fått möjlighet att granska underlag och verifikationer för fakturan.

AFC/AFD.625 Dröjsmålsränta
Se AFC/AFD.62.

AFC/AFD.63 Säkerhet

Vid tilldelning av uppdrag efter förnyad konkurrensutsättning ska entreprenören ställa säkerhet till beställaren i form av bankgaranti eller annan form som beställaren kan godkänna. Se vidare AB 04/ABT 06 kap. 6 § § 21–23. Säkerhet ska överlämnas senast 10 kalenderdagar efter att avrop/beställning skett.

Entreprenör har att utgå från att säkerhet ska utgöras av bankgaranti, fullgörandeförsäkring eller garantiförsäkring. Kreditförsäkring, moderbolagsgaranti, person- eller firmaborgen godkänns inte.

Med ändring av AB 04/ABT 06 kap. 6 § 21 ska säkerhet gälla till och återlämnas först när samtliga anmärkningar vid slut- respektive garantibesiktning åtgärdats och godkänts vid efterbesiktning.

AFC/AFD.7 Besiktning

Alla arbeten som ska besiktigas ska vara egenkontrollerade, dokumenterade och eventuella fel ska vara avhjälpta genom entreprenörens försorg. Först därefter sker besiktning.

Entreprenören ska utan särskild ersättning tillhandahålla rätt personal, hantlangning och nödvändig utrustning i samband med kontroll och besiktning.

Ansvarig personal från underentreprenör, material- och/eller underleverantörer ska närvara vid besiktning om beställaren så påkallar.

Var part står sina kostnader vid besiktning. Entreprenören svarar dock för beställarens merkostnader för att med egen eller inhyrd personal delta i besiktning som inte kan utföras eller avslutas på avsett vis.

AFC/AFD.71 Entreprenadbesiktningar

AFC/AFD.712 Förbesiktning

Förbesiktning kan komma att utföras, om så anges i Avropsförfrågan, innan byggnads- eller installationsdel görs oåtkomlig för annan besiktning/kontroll genom överfyllning, in-/överbyggnad eller motsvarande. Se krav på anmälan under AFC/AFD.172.

AFC/AFD.713 Slutbesiktning

Vid avrop gäller att överlämnande av undertecknad egenkontrollblankett ska likställas med formell slutbesiktning om inget annat anges i Avropsförfrågan. Efter särskild skriftlig begäran från entreprenör eller beställare senast en vecka före det att arbetena avslutats ska istället slutbesiktning ske som uppfyller de formella kraven i AB 04/ABT 06 kap. 7 § 2.

Entreprenörs dokumenterade egenkontroll enligt AFC/AFD.224 innefattar en utfästelse om kontraktsevenligt utförande för vilket entreprenör ansvarar strikt, och oberoende av om fel/brister kunnat upptäckas vid slutbesiktningen, under i lag föreskriven allmän preskriptionstid räknat från garantitidens början. Vidare ska dag för godkänd slutbesiktning anses vara betalningsdagen för slutfaktura avseende entreprenaden. Detta innebär bland annat att garantitid för entreprenaden löper från betalningsdag för slutfaktura.

Beställaren anger i Avropsförfrågan vilka handlingar som ska föreligga senast vid slutbesiktning. Sägs inget annat ska i tillämpliga fall följande handlingar alltid föreligga.

- Godkända besiktningsutlåtanden från samtliga myndighetsprovningar
- Protokoll med godkända värden från provningar
- Relationshandlingar/underlag för relationshandlingar
- Driftsinstruktioner
- Underhållsinstruktioner, garantisedlar.
- Dokumentation om egenkontroll

Med tillägg till ABT 06 kap. 7 § 12 gäller följande.

Entreprenaden får inte godkännas av besiktningsmannen med mindre än att samtliga handlingar som behövs för att byggnadsnämnden ska kunna avge slutbesked har överlämnats av entreprenören. Vidare krävs, för att entreprenaden ska få godkännas, att all föreskriven provning och kontroll av samtliga installationsdelar och funktioner är avslutade, att CE-märkning är slutförd, att godkända besiktningsutlåtanden från samtliga myndighetsbesiktningar och övriga genomförda besiktningar föreligger, samt att godkända provningsprotokoll, deklARATIONER och kontroll dokument, liksom relationshandlingar, energiplan och instruktioner för drift, skötsel och underhåll enligt AFC/AFD.242 har tillhandahållits beställaren.

Med ändring av AB 04/ABT 06 kap. 5 § 17 gäller att om fel kan hänföras till utföranden som genom kvalitetsstyrningsverifikation och dokumentation av entreprenör påstås vara kontraktsevenliga, har beställaren rätt att göra gällande sådana fel, även om dessa inte har konstaterats vid besiktningen och oavsett om de funnits vid besiktningstillfället och då bort märkas.

Med komplettering av ABT 06 kap. 7 § 11 gäller att fel i projektering ska ses som dolt fel.

Felaktig verifiering i egenkontroll

Med tillägg till AB 04/ABT 06 kap. 5 § 5, kap. 5 § 6 och kap. 7 § 11 föreskrivs följande.

Framträder fel i arbete som genom egenkontroll har verifierats som kontraktsevenligt ska sådana fel jämföras med dolda fel för vilka entreprenören svarar strikt under

tio (10) år från garantitidens början. Detta oberoende av om fel hade kunnat upptäckas vid slutbesiktning.

AFC/AFD.714 Garantibesiktning

Med tillägg till AB 04/ABT 06 kap. 7 § 3 föreskrivs följande.

Beställaren har rätt att påkalla ytterligare garantibesiktningar att verkställas före utgången av andra garantitider än den kortaste.

AFC/AFD.716 Efterbesiktning

Efterbesiktningar orsakade av fel som entreprenören ansvarar för bekostas av entreprenören.

AFC/AFD.8 Hävning

Med tillägg till AB 04/ABT 06 kap. 8 § 1 föreskrivs följande.

Vad som sägs i AB 04/ABT 06 och härunder får tillämpas av beställaren för hävning av ramavtalet såväl som för enskilt avrop.

Beställaren har även rätt att häva ramavtalet och/eller icke utförd del av pågående uppdrag och få ersättning för skada om entreprenören eller någon av denne anlitad underleverantör, konsult eller enligt 14 kap. 6 § LOU åberopad samarbetspartner:

1. är föremål för omständigheter i 13 kap. 1–3 §§ LOU,
2. vid mer än ett tillfälle överfakturerat beställaren eller på annat sätt brutit mot ramavtalet även om handlingarna var och en, sedd för sig, inte är av väsentlig art,
3. under avtalstiden handlar på ett sätt som väsentligen rubbar beställarens förtroende för honom i något som gäller ramavtalet eller beställda uppdrag,
4. under en sammanhängande period längre än två månader avböjt att utföra arbeten som avropats, förklarat sig inte kunna utföra arbetet eller avstått från att lämna svar på avrop,
5. vid upprepade tillfällen underlåtit att hålla överenskomna igångsättnings- och/eller färdigställandetider utan att grund för förlängning av tiden förelegat enligt AB 04/ABT 06 kap. 4 § 3,
6. vid fler än två tillfällen underlåtit att handlägga skriftliga reklamationer på ett tillfredsställande sätt,
7. överlåter ramavtalet eller beställt arbete på annan utan beställarens skriftliga medgivande,
8. vid upprepade tillfällen fått erlagga vite enligt AFC/AFD.511 och/eller AFC/AFD. 518.

Beställaren har även rätt att häva ramavtalet och/eller icke utförd del av pågående uppdrag och få ersättning för skada om:

9. någon av de omständigheter som anges i 17 kap. 17 § LOU punkten 2 föreligger,
10. någon av de omständigheter som anges i 17 kap. 17 § LOU punkterna 1 och 3 föreligger. Vid sådan hävning ska bestämmelser om reglering av avgående arbeten i AB 04/ABT 06 äga tillämpning,

Beställarens rätt att häva avtalet gäller också då det är en företrädare för entreprenören eller någon av ovan nämnda parter som gjort sig skyldig till sådan hävningsgrund som anges i punkten 1.

Med "väsentligt hänseende" ska bland annat avses brott mot sådan bestämmelse som nämns under AFC/AFD.18.

AFC/AFD.9 Tvistelösning

Med ändring av AB 04/ABT 06 kap. 9 § 1 föreskrivs följande.

Tvist angående tolkning och tillämpning av ramavtalet och därmed sammanhängande rättsförhållanden ska i första hand avgöras genom förhandling mellan parterna. Nås inte uppgörelse vid dessa förhandlingar ska tvisten avgöras av Lunds tingsrätt som första instans med tillämpning av svensk lag. Svenska lagvalsregler ska dock inte vara tillämpliga.

AFG ALLMÄNNA ARBETEN OCH HJÄLPMEDEL

Se AMA AF 12.

Med tillägg till text i AMA AF 12 gäller att:

Entreprenör ska vid utförande av arbeten på egen bekostnad ha en servicebil som minst innehåller den utrustning som normalt krävs för utförande av arbeten. För utrustning som inte anses normal vid utförande av mindre entreprenadarbeten erhålls ersättning med självkostnadspris.

Samråd ska ske med beställaren innan maskiner, utrustning etc. hyrs in, t.ex. avseende typ och tid för nyttjande.

Vid transport som ska ersättas ersätts inte större fordon än vad transporten kräver.

För servicebil ska körjournal föras över resor hänförliga till arbetet. Beställaren har rätt att ta del av journalen om så önskas.

AFG.1 Etablering av arbetsplats

AFG.11 Placering av allmänna hjälpmedel

Placering av allmänna hjälpmedel ska ske efter samråd med beställaren. Se även AFC/AFD.13 och AFC/AFD.14.

AFG.111 Placeringsritning som upprättas av entreprenören

Se AMA AF 12.

AFG.1272 Utrymme i befintlig byggnad som tillhandahålls

Se AMA AF 12.

Med tillägg till text i AMA AF 12 gäller att:

Entreprenören och beställaren överenskommer i varje enskilt fall om och i vilken omfattning befintliga förvarings- och omklädningsutrymmen samt toaletter får användas. Sägs inget annat ombesörjer och bekostar entreprenören städning och förbrukningsmaterial. Förvaring sker alltid på entreprenörens egen risk. Toalett hos hyresgäst får inte användas.

AFG.13 Tillfällig väg och plan

Entreprenören och beställaren överenskommer i varje enskilt fall om och i vilken omfattning tillfällig väg och plan ska anläggas. Sägs inget annat ska dock entreprenören alltid ombesörja och bekosta alla för sina arbeten och leveransmottagningar eventuellt nödvändiga tillfälliga vägar och planer inom och utanför arbetsområdet inklusive avvecklings och återställningskostnader.

AFG.14 Tillfällig el- och VA-försörjning

Entreprenören och beställaren överenskommer i varje enskilt fall om och i vilken omfattning arrangemang för tillfällig el- och VA-försörjning ska vidtas.

Sägs inget annat tillhandahålls dock el- och VA-försörjning i den utsträckning befintlig anläggning medger. Entreprenören ombesörjer och bekostar inkopplingar och provisoriska ledningar. Hyresgästs eluttag får endast användas för enstaka handverktyg och liknande mindre förbrukare.

Används hyresgästs eluttag efter beställarens medgivande för påtaglig förbrukning såsom vid torkning av fuktskada ska förbrukningen redovisas för beställaren.

Rengöring av färg-, bruksrester och dylikt får inte ske med användande av befintliga avlopp.

AFG.15 Tillfällig kommunikationsutrustning

Entreprenören ska ombesörja och bekosta att kommunikation kan ske med arbetsplatsen via telefon och e-post.

AFG.16 Tillfällig skyltställning och tillfällig orienteringstavla

Entreprenören och beställaren överenskommer i varje enskilt fall om och i vilken omfattning skyltning ska ske vid arbetsplatsen.

Skyltning och annan PR-verksamhet inom eller i anslutning till arbetsplatsen utan beställarens medgivande är inte tillåten.

AFG.2 Inmätning och utsättning

Se AMA AF 12.

AFG.3 Skydd m m

AFG.31 Skydd av arbete och egendom m m

AFG.311 Skydd av arbete

Se AMA AF 12.

AFG.312 Skydd av ledning, mätpunkt m m

Se AMA AF 12.

AFG.313 Skydd av vegetation

Se AMA AF 12.

AFG.314 Skydd av fornminne

Entreprenören och beställaren överenskommer i varje enskilt fall om och i vilken omfattning arrangemang ska vidtas för skydd av fornminne.

Påträffas fornminne ska beställaren kontaktas utan dröjsmål.

AFG.315 Skydd av egendom

Entreprenören och beställaren överenskommer i varje enskilt fall om och i vilken utsträckning särskilda arrangemang ska vidtas för skydd av egendom.

Har inget annat sagts ska entreprenören i tillämpliga fall

- Anordna skydd mot inbrott från byggnadsställning
- I nödvändig utsträckning skydda befintlig markanläggning, byggnad, byggnadsdelar och inredning dels med avseende på skaderisk, dels med avseende på störningsrisk för pågående verksamhet
- Under entreprenadtiden svara för låsanordningar och bevakning som kan krävas för att förebygga stöld, inbrott eller skada

- Tillse att dörrar och fönster hålls stängda och låsta om dessa inte kan hållas under sådan kontinuerlig uppsikt att obehöriga hindras från tillträde byggnad

AFG.316

Tillfällig inhägnad

Entreprenören ska i den omfattning som krävs av myndighet, försäkringsinstitut eller annars är nödvändigt för allmän säkerhet vid passage i anslutning till arbetsområdet avgränsa arbetsområde på betryggande sätt med lämplig inhägnad och sätta upp varningsmärken. Överenskomms inget annat med beställaren ska minsta höjd för inhägnad vara 2,0 meter.

Affischering är inte tillåten.

AFG.32

Skyddsanordningar

Se AMA AF 12.

AFG.33

Vakthållning

Entreprenören ansvarar för sådan vakthållning som erfordras med hänsyn till sitt ansvar.

AFG.34

Bullerskydd

Entreprenören ska vidta nödvändiga åtgärder för att minimera bullerstörningar. Maskiner ska väljas så att de inte åsamkar onödigt buller. Bulleralstrande maskiner ska vara försedda med ljuddämpande anordningar.

AFG.35

Dammskydd

Entreprenör ska vidta sådana skyddsåtgärder att dammspridning begränsas till arbetsstället. Verktyg ska vara försedda med stoftuppsamlare. Elektroniska komponenter och utrustning på arbetsstället, exempelvis brandlarm, ska skyddas med dammtät inklädnad.

AFG.36

Begränsningar av miljöstörande utsläpp

Entreprenören ska använda maskiner och arbetsmetoder som minimerar miljöstörande utsläpp till mark, luft och vatten, i förekommande fall enligt projektanpassad miljöplan.

I entreprenaden gäller följande krav för fordon och drivmedel.

Miljökrav Fordon

Krav och villkor enligt nedan omfattar samtliga fordon som används inom uppdraget, oavsett om de ägs av antagen entreprenör eller underentreprenör, leasas av entreprenör eller underentreprenör eller på annat sätt hyrs in av entreprenör eller underentreprenör.

- Lätta fordon (totalvikt < 3,5 ton) som används inom uppdraget ska uppfylla krav enligt Euro 6. Senare Euro-krav är också tillåtna.
- Tung fordon (totalvikt > 3,5 ton) som används inom uppdraget ska uppfylla krav enligt Euro VI. Senare Euro-krav är också tillåtna.

Miljökrav Drivmedel

Lunds kommun är anslutna till Fossilbränslefritt Skåne 2020. Kommunen arbetar därför för att fasa ut fossila drivmedel så som bensin och diesel till förmån för förnybara bränslen.

- Vid avtalsstart ska 50 % av de fordon som används för uppdragets genomförande (räknat i antal) drivas med fossilfritt bränsle. I det fall enbart 1 fordon används i uppdraget ska fossilfritt bränsle användas.
- Vid förlängning ska 100 % av de fordon som används för uppdragets genomförande (räknat i antal) drivas med fossilfritt bränsle.

Med fossilfritt bränsle avses bl.a.

- Biogas
- El som är producerat med vatten-, vind-, sol- eller vågkraft samt biobränslen
- FAME (tex RME)
- HVO100 (fri från palmolja och PFAD)
- DME producerad av bioråvara

Denna lista är inte uttömmande utan fler drivmedel kan förekomma. Leverantören och beställaren ska ha regelbundna avstämningar för att se hur detta mål bäst kan uppfyllas. Fordonslistor och drivmedelsfakturer/avtal ska kunna uppvisas på begäran enligt AFC/AFD.242.

Miljözon

Entreprenören erinras om att i de centrala delarna av Lund råder miljözon där det ställs särskilda miljökrav på lastbilar och bussar med totalvikt över 3,5 ton.

AFG.4 Leverans, transport m m

AFG.431 Transportöppningar
Se AMA AF 12.

AFG.44 Lyftanordningar
Se AMA AF 12.

AFG.441 Permanent hiss
Permanent hiss får inte användas utan beställarens medgivande. Entreprenören utför nödvändig skyddstäckning.

AFG.5 Arbetsställningar och montering

AFG.51 Arbetsställningar
Se AMA AF 12.

AFG.6 Ursparning, håltagning, igensättning och tätning

AFG.61 Ursparning och håltagning
Se AMA AF 12.

AFG.611 Samordning av ursparning och håltagning

Se AMA AF 12.

AFG.7 Uppvärmning, uttorkning och väderberoende arbeten m m

AFG.71 Uppvärmning och uttorkning

Se AMA AF 12.

AFG.752 Snöröjning

Entreprenören utför nödvändig snöröjning och halkbekämpning inom arbetsområdet.

AFG.8 Länshållning, renhållning, rengöring m m

AFG.81 Länshållning

Se AMA AF 12.

AFG.82 Renhållning

Se AMA AF 12.

Upprättande av plan för hantering av avfall
Beställarens eventuella krav anges i Avropsförfrågan.

Verifiering av omhändertagande av avfall
Beställarens eventuella krav anges i Avropsförfrågan.

Renhållning utanför arbetsområdet
Entreprenören ska ombesörja och bekosta renhållning som erfordras utanför arbetsområdet till följd av transporter till och från arbetsområdet. Trafikfarliga eller större föroreningar ska tas bort omedelbart.

Källsortering
Sågs inget annat vid avrop ska källsortering utföras enligt Sysavs sorteringsguide för företag:
<https://www.sysav.se/foretag/Sorteringsguiden-for-foretag/>

Övrigt
Emballage, spill hjälpmaterial och dylikt får inte mellanlagras i trapphus, hissar, lägenheter eller andra utrymmen som boende eller verksamhetsutövare har tillträde till. Kärll avsedda för hyresgästers eller verksamhetsutövares bruk får inte användas.

AFG.83 Städning och slutrengöring

Städning och slutrengöring ska ske i enlighet med respektive materialleverantörs instruktioner dock alltid med miljöanpassade metoder som innebär god hygien och låg förbrukning av adekvata produkter utan konserveringsmedel.

Kemikalier som används ska uppfylla krav för godkännande enligt Bra Miljöval, Svanen eller EU Ecolabel eller likvärdigt. Produkterna får inte innehålla sådana ämnen som tas upp på begränsningslistan i Kemikalieinspektionens föreskrifter om kemiska produkter och biotekniska organismer.

Om leverantören anser sig behöva använda produkter som inte uppfyller ställda miljökrav, såsom vid saneringsbehov, extrem smutsförekomst och liknande, ska varuinformationsblad och säkerhetsdatablad tillsammans med beskrivning över syfte och användningsområde överlämnas till beställarens kontaktperson för ett eventuellt godkännande.

Rätt att använda anordningar för avfall

Entreprenören får inte använda fastigheters permanenta anordningar för avfall eller kärl avsedda för hyresgästers eller verksamhetsutövares bruk utan beställarens godkännande.

Golv- och ytbehandling

Ytbehandling av golv får inte utföras utan dialog med beställarens lokalvårdsavdelning.

Polish, vax och dylikt får inte användas utan lokalvårdsavdelningens uttryckliga och skriftliga medgivande.

AFG.831

Städning

Städning med hänsyn till hyresgäster och pågående verksamheter

Entreprenören ska ombesörja och bekosta daglig städning, inklusive dammsugning och våttorkning vid behov, i lokaler, lägenheter, entrévägar, entréer, korridorer, trapphus, hissar och andra utrymmen dit hyresgäster eller verksamhetsutövare har tillträde och som blivit dammiga, nedskräpade eller på annat sätt smutsiga som en följd av entreprenadarbetena.

Dammsugare som används ska vara utrustade med allergifilter typ mikro-, Hepafilter eller motsvarande.

Beställaren har rätt att på entreprenörens bekostnad utföra städning där förorening/nedsmutsning inte har avlägsnats i tillräcklig omfattning.

AFG.832

Slutrengöring

Se AMA AF 12.

Förutom vad som sägs i AMA AF 12 under denna punkt gäller i tillämpliga fall även nedanstående.

- Renspolning och filmning av ingående yttre ledningar ska utföras omedelbart före slutbesiktningen.
- Byggstädning och installationsbehandling/ytbehandling ska utföras.
- Efter besiktningen ska alla golvytor torkas av ytterligare en gång.
- Ventilationsanläggning får inte startas innan slutrengöring är utförd.

Observera att även dolda ytor ska rengöras.

AFG.8321

Slutrengöring för sidoentreprenör

Se AMA AF 12.

AFG.84

Ohyres- och insektsbekämpning

Se AMA AF 12.

AFG.85

Återställande av mark

Se AMA AF 12.